

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 3267
Ημερομ. 30/04/2026

Αθήνα, 30 Απριλίου 2026

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΡΟΤΑΣΗ

Σύστασης Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος, τα άρθρα 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής και το άρθρο 5 του Ν. 3126/2003 περί της «Ποινικής Ευθύνης Υπουργών».

A. Εισαγωγικά

A1. Οι καταιγιστικές αποκαλύψεις των τελευταίων μηνών, μετά την διαβίβαση τον Ιούνιο του 2025 της πρώτης δικογραφίας για τον ΟΠΕΚΕΠΕ στην Βουλή, αλλά και όσα επιπλέον προέκυψαν από τις εργασίες της Εξεταστικής Επιτροπής, που επέλεξε η κυβερνητική πλειοψηφία προκειμένου να αποφύγει την ποινική διερεύνηση μέσω Επιτροπής Προκαταρκτικής Εξέτασης, αποδεικνύουν ότι κατά την επταετή ήδη διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας οργανώθηκε και εκτελέστηκε για ψηφοθηρικούς κυρίως λόγους μία πρωτοφανής διαδικασία συστηματικής κλοπής των ενισχύσεων από τους παραγωγικούς αγρότες και

κτηνοτρόφους χάριν των εκλεκτών του κυβερνώντος κόμματος. Η συστηματική αυτή λεηλασία, παρά τις πολλές προειδοποιήσεις και καταγγελίες από τους αγρότες, τους φορείς τους και πολιτικά κόμματα προεξάρχοντος του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής, δεν εμποδίστηκε ούτε περιορίστηκε, με αποτέλεσμα την μεγάλη οικονομική βλάβη εκατοντάδων χιλιάδων νομοταγών αγροτών για πολλά χρόνια, την διασπάθιση κοινοτικών κονδυλίων, τον καταλογισμό τεραστίων προστίμων σε βάρος της χώρας μας, την θέση μας υπό ευρωπαϊκή εποπτεία ως προς την διαχείριση των κονδυλίων και τον πανευρωπαϊκό διασυρμό της χώρας μας. Τα αρνητικά αποτελέσματα αυτής της κατάστασης έγιναν γνωστά σε όλους και ιδιαίτερα στους γεωργούς και κτηνοτρόφους ως «Σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ», δηλαδή του Ελληνικού Οργανισμού πληρωμών και για τον οποίο κατά την διάρκεια της εποπτείας η Κυβέρνηση απέτυχε να διορθώσει τα κακώς κείμενα με αποτέλεσμα να οδηγηθεί στην κατάργησή του και την μεταφορά του στην ΑΑΔΕ. Η έκταση και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του φαινομένου οδήγησαν στην ταύτιση της χώρας μας όχι με ένα συνηθισμένο πρόβλημα παρατυπιών, από αυτά που συναντώνται σε πολλές χώρες που λαμβάνουν ενισχύσεις στα πλαίσια της ΚΑΠ, αλλά με ένα οργανωμένο και συστηματικό εγκληματικό φαινόμενο, για το οποίο υπάρχουν αναντίρρητες αποχρώσεις ενδείξεις ότι είχε σταθερή δομή απολάμβανε κάλυψης και συνδρομής σε υψηλό κυβερνητικό επίπεδο.

A2. Κατά την θητεία της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας από το 2019 και μετά, οι στρεβλώσεις που είχαν ξεκινήσει από την προηγούμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝ.ΕΛΛ επιτάθηκαν και πολλαπλασιάστηκαν, αντί να αντιμετωπιστούν, εντάχθηκαν δε απόλυτα στην λογική της εξυπηρέτησης των «ημετέρων» του κυβερνητικού κόμματος για την απόκτηση πολιτικής επιρροής και την διαιώνιση ενός συστήματος εξουσίας βασισμένου στην συναλλαγή. Με εργαλείο την παραβίαση και καταστρατήγηση της κοινοτικής νομοθεσίας, που επιβάλλει την στήριξη μόνο των αληθινών παραγωγών με πραγματική παραγωγική δραστηριότητα και την απαγόρευση δημιουργίας τεχνητών συνθηκών ενίσχυσης προσώπων που δεν την δικαιούνται, στήθηκε ένα οργανωμένο καθετοποιημένο εγκληματικό σύστημα παράνομων εξυπηρετήσεων, με εκτελεστικά όργανα τους αρμοδίους ιθύνοντες του ΟΠΕΚΕΠΕ (Προέδρους και πρόσωπα σε θέσεις – κλειδιά) και εντολείς –

ηθικούς αυτουργούς υπουργούς, βουλευτές, πολιτευτές και στελέχη της ΝΔ. Το σύστημα αυτό πριμοδοτούσε με παράνομες παροχές τους ευνοούμενους του, διαπράττοντας σωρεία αξιόποινων πράξεων κατά περίπτωση απιστίας, απάτης, ψευδούς βεβαίωσης κ.α., ενώ ταυτόχρονα φρόντιζε να απομονώνει και να θέτει υπό διωγμό πρόσωπα, τα οποία δεν συνεργάζονταν και έθεταν σε κίνδυνο την διαίωσίση του, όπως οι πρώην Πρόεδροι του ΟΠΕΚΕΠΕ κ. Βάρρας και Σημανδράκος και η υπάλληλος [REDACTED], καθώς και οι κ.κ. [REDACTED]

A3. Η κατάσταση που έχει δημιουργηθεί βλάπτει πολλαπλώς τα οικονομικά συμφέροντα της χώρας μας στο πλαίσιο της Ε.Ε., υπονομεύει την διαπραγματευτική της θέση στο πλαίσιο των διαδικασιών επανακαθορισμού της ΚΑΠ και φαλκιδεύει τα οικονομικά συμφέροντα των Ελλήνων αγροτών, δικαιούχων σημαντικότερων κοινοτικών ενισχύσεων ύψους 3 δισ. ευρώ περίπου ετησίως και την ίδια την επιβίωση της ελληνικής υπαίθρου. Κι αυτό διότι για να τροφοδοτηθούν με σημαντικά παράνομα ποσά οι «ημέτεροι» μειώνονται συνεχώς οι ενισχύσεις των πραγματικών ενεργών και παραγωγικών γεωργών, στρεβλώνοντας την ουσία και το γράμμα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που είναι η ενίσχυση της γεωργικής δραστηριότητας για παραγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων και η είσοδος νέων αγροτών στον κλάδο.

A4. Η επί σειρά ετών υπονόμηση των οικονομικών συμφερόντων της χώρας και των αγροτών φαίνεται πως αναπτύχθηκε και εδραιώθηκε από έναν παράνομο μηχανισμό με όλα τα χαρακτηριστικά εγκληματικής οργάνωσης, η οποία είχε καθιερωμένη δομή και κεντρική καθοδήγηση, λειτουργούσε με την ανοχή, συμμετοχή και ενίοτε καθοδήγηση στελεχών του ΥΠΑΑΤ και του ΟΠΕΚΕΠΕ, που απέφυγαν να ενεργήσουν με βάση το καθήκον τους, μπροστά στην συστηματική και ευκόλως αντιληπτή αφαίρεση ενισχύσεων και εισοδημάτων από τους πραγματικούς δικαιούχους. Οι ενδείξεις για την ύπαρξη της οργάνωσης αποτυπώνονται συστηματικά στις συνομιλίες των παραγόντων του εγκληματικού δικτύου, που υπάρχουν τόσο στην δικογραφία που διαβιβάστηκε τον Ιούνιο του 2025 στην Βουλή και περιελήφθησαν στην από Ιουλίου 2025 Πρόταση του ΠΑΣΟΚ για την Σύσταση Επιτροπής Προκαταρκτικής

Εξέτασης σε βάρος των τέως Υπουργών κ.κ. Μ. Βορίδη και Ελ. Αυγενάκη, όσο και στην παρούσα δικογραφία. Σε αυτό συνηγορεί η επί μακρόν και με μεγάλη ένταση δράση του υπό εξέταση εγκληματικού κυκλώματος: Παρά την εναλλαγή Διοικήσεων και Υπουργών και παρά το ότι μεσολάβησαν κάποιες μεμονωμένες ενέργειες ανάσχεσης ή μείωσης του φαινομένου, ο μηχανισμός που προωθούσε αυτή την στρέβλωση και κλοπή των ενισχύσεων εκατοντάδων χιλιάδων αγροτών είχε διαχρονική επιτυχία λόγω της ανοχής ή και της στήριξης των υπευθύνων, όπως δείχνουν οι συνομιλίες που περιέχονται στην δικογραφία. Σύμφωνα άλλωστε με συγκεκριμένα στοιχεία της δικογραφίας, οι πολιτικές ηγεσίες του ΥΠΑΑΤ εμφανίζονται να παρεμβαίνουν τόσο οι ίδιες (όπως εν προκειμένω η κα Φωτεινή Αραμπατζή), όσο και μέσω των πλέον στενών έμπιστων συνεργατών τους (όπως εν προκειμένω οι συνεργάτες του κ. Σ. Λιβανού που αναφέρονται στη συνέχεια), που οι ίδιοι προώθησαν σε κρίσιμες θέσεις στο ΥΠΑΑΤ και στον ΟΠΕΚΕΠΕ, προς εξυπηρέτηση και ευνοϊκό χειρισμό περιπτώσεων «ημετέρων» ώστε να λάβουν προνόμια και ενισχύσεις κατά παράβαση – καταστρατήγηση του ρυθμιστικού πλαισίου.

A5. Η εν λόγω εγκληματική οργάνωση βρίσκεται ήδη υπό διερεύνηση, ως τέτοια, από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO). Στο πλαίσιο της έρευνας αυτής που συνεχίζεται, εξάχθηκαν και διαβιβάστηκαν στην Βουλή αντίγραφα από την ευρύτερη δικογραφία για τους πρώην Υπουργό και Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ.κ. Σ. Λιβανό και Φ. Αραμπατζή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρ. 86 Σ και τον Ν. 3126/2003, από την εκτίμηση των οποίων προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι η ελεγχόμενη συμπεριφορά των στελεχών του ΟΠΕΚΕΠΕ και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δεν ήταν απλώς αποτέλεσμα παθητικής στάσης ή αμέλειας, αλλά ενεργητικής συμμετοχής, η έκταση και το εύρος της οποίας επιβάλλεται να ελεγχθεί, τόσο προς διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, όσο και για την προστασία της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους θεσμούς, η οποία έχει αναντίλεκτα πληγεί από τις συνεχιζόμενες αποκαλύψεις για εστίες γενικευμένης και συστημικής διαφθοράς στην διακυβέρνηση της χώρας.

A6. Σε άμεση συνάρτηση με τα ανωτέρω, από τα στοιχεία της διαβιβασθείσας δικογραφίας, τα ευρήματα των αρμοδίων ελεγκτικών και διοικητικών αρχών και

τις επίσημες ανακοινώσεις των αρμοδίων οργάνων, προκύπτει ότι η επί μακρόν εφαρμογή των περιγραφόμενων πρακτικών είχε ως αποτέλεσμα την πρόκληση ιδιαίτερως σημαντικής οικονομικής ζημίας σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τη συστηματική απομείωση των ενισχύσεων των πραγματικών δικαιούχων παραγωγών. Ειδικότερα, το ύψος των παράνομα καταβληθεισών ή παρακρατηθεισών ενισχύσεων για την περίοδο από το 2017 και εντεύθεν ανέρχεται σε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, προσεγγίζοντας συνολικά ποσό της τάξεως των 800 εκατομμυρίων ευρώ έως και το έτος 2025, ενώ ήδη έχουν εντοπισθεί και δεσμευθεί περιουσιακά στοιχεία ιδιαίτερα σημαντικού ύψους, συνδεδεμένα με τις επίμαχες πρακτικές. Τα δεδομένα αυτά, σε συνδυασμό με τη διάρκεια, την ένταση και τη συστηματικότητα της δράσης, καταδεικνύουν ότι δεν πρόκειται περί μεμονωμένων παρατυπιών, αλλά περί οργανωμένης και διαρκούς πρακτικής εκτροπής από το νόμιμο πλαίσιο διαχείρισης των κοινοτικών ενισχύσεων, ικανής να θεμελιώσει την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση σοβαρών αξιόποινων πράξεων, και ιδίως της απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

B. Διαδικαστικό Ιστορικό

B1. Μετά από ανώνυμη καταγγελία, που περιήλθε στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας (ΥΕΥΣΑ) στις 26.7.2021 περί εκτεταμένης διαφθοράς και ατασθαλιών στον ΟΠΕΚΕΠΕ, ο εποπτεύων την ΥΕΥΣΑ Εισαγγελέας παρήγγειλε την διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης με την 67/5.8.2021 παραγγελία του προς την ως άνω Υπηρεσία. Την επομένη ημέρα η ΥΕΥΣΑ με την 7017/19/84-γ' /6.8.2021 αίτησή της ζήτησε την άρση τηλεφωνικού απορρήτου για δεκαέξι (16) εμπλεκόμενα πρόσωπα, μεταξύ των οποίων και ο τότε Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Δημήτριος Μελάς. Εν συνεχεία εκδόθηκε το 1165/2021 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών, με το οποίο διατάχθηκε η αιτούμενη άρση απορρήτου για χρονικό διάστημα δύο μηνών. Το χρονικό αυτό διάστημα, μετά από νέες αιτήσεις της ΥΕΥΣΑ παρατάθηκε αντίστοιχα μέχρι τον Απρίλιο του 2022 με τα μεταγενέστερα βουλεύματα 1431/2021, 1705/2021 και

228/2022 του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών. Ενδιαμέσως, στις 5.11.2021 η ΥΕΥΣΑ είχε δεχθεί και διαβιβάσει στον εποπτεύοντα Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών δύο νέες ανώνυμες καταγγελίες για να συσχετισθούν στην δικογραφία. Στις 29.4.2022 η Υπηρεσία δέχθηκε και νέα ανώνυμη καταγγελία, η οποία οδήγησε στην υποβολή του α.π. 7017/19/84-μη'/30.4.2022 νέου αιτήματος περί άρσης τηλεφωνικού απορρήτου για τα 16 ως άνω εμπλεκόμενα πρόσωπα συν επιπλέον τρία (3) πρόσωπα, που προστίθεντο στην νέα καταγγελία. Η αίτηση αυτή έγινε δεκτή με το 613/2022 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών.

B2. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω άρσεων τηλεφωνικού απορρήτου και της διενεργηθείσας προκαταρκτικής εξέτασης, ο Διοικητής της ΥΕΥΣΑ συνέταξε και υπέβαλε προς τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών την 7017/19/84-ξε'/24.10.2022 Αναφορά του και κατόπιν αυτής από την Εισαγγελία σχηματίστηκε η υπό στοιχεία ABM AA2022/1080 ποινική δικογραφία, η οποία υποβλήθηκε στις 28.11.2022 λόγω αρμοδιότητας προς την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, όπου έλαβε νέα στοιχεία ABM EEE2023/3 (I.000035/2023). Στο πλαίσιο της τελευταίας αυτής δικογραφίας διενεργείται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία προκαταρκτική εξέταση για τα αδικήματα της απάτης σε βάρος της Ε.Ε., της άμεσης συνέργειας και της ηθικής αυτουργίας στην ως άνω πράξη, της παθητικής δωροδοκίας, της συμμορίας και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

B3. Η παρούσα πρόταση στηρίζεται στο περιεχόμενο και στα αποδεικτικά στοιχεία της διαβιρασθείσας κατά τα άρθρα 86 Σ, 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής και 5 Ν. 3126/2003 από το Ελληνικό Γραφείο Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων ποινικής δικογραφίας προς την Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Στην διαβιρασθείσα δικογραφία περιλαμβάνεται η υπ. αριθ. I.000517/30.3.2026 πρόταση, συνταχθείσα σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας από τους Ευρωπαίους Εντεταλμένους Εισαγγελείς που χειρίζονται την υπόθεση, με αντικείμενο την εξαγωγή αντιγράφων από την δικογραφία και την διαβίβασή τους προς τις Εθνικές Αρχές (εν προκειμένω την Βουλή κατά το άρθρο 86 Σ.) καθώς κατά την πορεία της έρευνας προέκυψαν ενδείξεις τέλεσης αξιόποινων πράξεων από μέλη της Κυβέρνησης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με όσα εκτίθενται στο ως άνω έγγραφο, στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης προκαταρκτικής εξέτασης προέκυψαν αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία σχετίζονται με τον πρώην Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (από 5.1.2021 έως 8.2.2022) κ. Σπυρίδωνα – Παναγιώτη Λιβανό του Διονυσίου και την πρώην Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (από 9.7.2019 έως 31.8.2021) κυρία Φωτεινή Αραμπατζή του Αθανασίου, σχετικά με τα αδικήματα της ηθικής αυτουργίας σε απιστία εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε., κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, από την οποία στην περίπτωση του κ. Σ. Λιβανού φέρεται να έχει προκληθεί ζημία άνω των 120.000 ευρώ και τα οποία πρέπει να διαβιβαστούν προς την ελληνική Βουλή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 παρ. 1, 2 Σ και 4 παρ. 1,2,3,4 του Ν. 3126/2003 ώστε να ασκήσει την κατά τα ανωτέρω άρθρα αρμοδιότητά της.

Γ. Πραγματικό ιστορικό

Από την εκτίμηση όλων ανεξαιρέτως των αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία περιέχονται στην κατά τα προεκτεθέντα διαβιβασθείσα στην Βουλή δικογραφία, προκύπτουν κατά την κρίση μας τα ακόλουθα:

Γ1. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ (Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων) συστάθηκε με τον Ν.2637/1998 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα και λειτουργούσε από την 1.9.2001. Κατά τον κρίσιμο χρόνο (2021) είχε ως βασικό έργο τις πληρωμές των κοινοτικών ενισχύσεων προς τον αγροτικό τομέα στο πλαίσιο της ΚΑΠ, τελώντας υπό τον άμεσο έλεγχο και εποπτεία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), που διορίζει τον Πρόεδρο και το Διοικητικό του Συμβούλιο. Σκοπός λειτουργίας του ΟΠΕΚΕΠΕ ως Οργανισμού Πληρωμών ήταν η έγκαιρη, νομότυπη και διαφανής καταβολή των αγροτικών ενισχύσεων της Ε.Ε.. Στο πλαίσιο αυτό, ο Οργανισμός διαχειριζόταν κατά τον κρίσιμο χρόνο (2021) ως εντολοδόχος για λογαριασμό του ελληνικού Δημοσίου τις ενισχύσεις των δύο ως κοινοτικών ταμείων (ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ) για την

χρηματοδότηση των γεωργικών δαπανών, καθώς και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας (ΕΤΑ), έχοντας την ευθύνη του ελέγχου και της σύννομης καταβολής κοινοτικών επιδοτήσεων ύψους περί τα 3.000.000.000 ευρώ ετησίως σε περίπου 900.000 δικαιούχους (αγρότες, συνεταιρισμούς, εξαγωγικές επιχειρήσεις κ.α.). Στους καταστατικούς σκοπούς του ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με τον ιδρυτικό του νόμο (άρθρα 13 επ. Ν.2637/1998) ανήκουν πέραν της διαχείρισης και καταβολής των πιστώσεων, η πρόληψη και η πάταξη κάθε ατασθαλίας σε βάρος των παραπάνω πιστώσεων, όπως και η ανάκτηση τυχόν χρηματικών ποσών, τα οποία έχουν καταβληθεί παρανόμως ή αχρεωστήτως. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού ο Οργανισμός οφείλει μεταξύ άλλων να ελέγχει τα δικαιολογητικά, να διενεργεί αναγνώριση και εκκαθάριση των πληρωμών και να τηρεί σχετικά αρχεία, να διενεργεί κάθε είδους ελέγχους για την νομιμότητα των πληρωμών, να κινεί διαδικασίες ανάκτησης ποσών που τυχόν καταβλήθηκαν παρανόμως ή αχρεωστήτως, να επιβάλλει σχετικές κυρώσεις κλπ. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, οι υπάλληλοι του ΟΠΕΚΕΠΕ, ο Πρόεδρος και τα μέλη του ΔΣ, υπό την εποπτεία και έλεγχο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εφαρμόζουν τη σχετική ενωσιακή αγροτική νομοθεσία. Σε ό,τι αφορά τον κρίσιμο χρόνο της υπόψη υπόθεσης εφαρμόζεται κυρίως ο Κανονισμός (ΕΕ) 1307/2013 της 17.12.2013 για τους κανόνες άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο της ΚΑΠ.

Γ2. Σε ό,τι αφορά τον διατελέσαντα από 5.1.2021 έως 8.2.2022 Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σπυρίδωνα – Παναγιώτη Λιβανό παρατηρούνται τα ακόλουθα:

Γ2.1 Στις 22/09/2021 [redacted] συνεργάτης του Υπουργού επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τον Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ Δημήτριο Μελά. Κατά τη διάρκεια αυτής της συνομιλίας, ο συνεργάτης του Υπουργού ζητά αρχικά από τον Δ. Μελά να του στείλει μια λίστα με τους δικαιούχους ενίσχυσης ως προς συγκεκριμένο προϊόν (κλημεντίνες) από τον Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Στη συνέχεια, ο [redacted] αναφέρεται σε έναν επιτόπιο έλεγχο που πρόκειται να διενεργήσει ο ΟΠΕΚΕΠΕ σε πολιτικούς φίλους του Υπουργού και παροτρύνει τον Δ. Μελά να καθυστερήσει τον έλεγχο «όσο μπορεί», καθώς οι παραγωγοί

έχουν 300 ζώα, αλλά τα 80 από αυτά είναι μικρά. Ο Δ. Μελάς απαντά ότι αυτό δεν είναι μικρός αριθμός («είναι 20%») και αφού λέει «τι θέλετε, να περιμένουμε μέχρι να μεγαλώσουν;», προσθέτει ότι θα μιλήσει με [REDACTED] περιφερειακό διευθυντή του ΟΠΕΚΕΠΕ στην Πάτρα και ρωτά πότε είναι προγραμματισμένος ο επιτόπιος έλεγχος (27/09 ή 29/09). [REDACTED] απαντά ότι ο έλεγχος είναι προγραμματισμένος για τις 05/10/2021. Την ίδια ημέρα, ο Δ. Μελάς καλεί τ [REDACTED] και αναφέρεται σε έλεγχο στις 27/09/2021 για τους παραγωγούς [REDACTED]. Ο Μελάς λέει ότι κάποιος του τηλεφώνησε από το γραφείο του υπουργού γιατί οι εν λόγω παραγωγοί «είναι δικοί μας» και ότι το αρχικό αίτημα ήταν να ακυρωθεί ο έλεγχος, προσθέτοντας «τώρα, δεν ξέρω πόσο εύκολο είναι για σένα». Ο [REDACTED] απαντά ότι η ιδανική λύση θα ήταν να μην εμφανιστούν καθόλου οι παραγωγοί στον έλεγχο και να προσκομίσουν χαρτί γιατρού για αναβολή. Προσθέτει ότι μια απόκλιση έως 30% θα επηρεάσει μόνο τη συνδεδεμένη ενίσχυση και ότι το σημαντικό είναι να έχουν ενώτια (σκουλαρίκια) για να τα βάλουν στα αυτιά των μικρών ζώων. Δηλώνει συγκεκριμένα: «Σου λέω με βεβαιότητα ότι δεν υπάρχει περίπτωση οι ελεγκτές να κάνουν εκτίμηση ηλικίας, κανείς δεν το κάνει στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή, αρκεί να βλέπουν τα ενώτια». Στη συνέχεια ο συνεργάτης του Υπουργού ενημερώνει τον Δ. Μελά ότι οι παραγωγοί έχουν συνολικά 340 ζώα, αλλά το «καλό» είναι ότι υπάρχουν γεννήσεις τον Σεπτέμβριο του 2020 και αν βάλουν τα ενώτια δεν θα υπάρχει πρόβλημα, προσθέτοντας ότι θα πει στους ελεγκτές να βοηθήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο. Συμφωνούν ότι τον Δεκέμβριο οι παραγωγοί θα αλλάξουν τον αριθμό των ζώων βάσει των ευρημάτων του ελέγχου. Στις 23/09/2021 ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει τον συνεργάτη του Υπουργού ότι βρήκε τρόπο να επιλύσει το θέμα των δύο παραγωγών, είτε με την έκδοση διοικητικής πράξης τον Δεκέμβριο, με την οποία θα διορθώσουν τον αριθμό των ζώων ώστε να μην επιβληθούν κυρώσεις, είτε με το να βάλουν ενώτια σε όλα τα ζώα ώστε να καταμετρηθούν.

Από την εισαγγελική έρευνα προέκυψε ότι οι δύο κτηνοτρόφοι είναι [REDACTED] και ο [REDACTED] γεννημένοι στο Νεοχώρι Αιτωλοακαρνανίας. Ο [REDACTED] ελέγχθηκε στις 27/09/2021 και βρέθηκαν 93 ζώα αντί για 179 που δήλωσε, αλλά στη συνέχεια υπέβαλε αίτηση προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ να εκδοθεί διοικητική πράξη ώστε να

μειωθεί ο αριθμός σε 92 για να αποφευχθούν οι κυρώσεις, αίτηση που έγινε δεκτή από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Με τον τρόπο αυτό εισέπραξε 902,64 ευρώ ως συνδεδεμένη ενίσχυση για το 2021. Όσον αφορά την βασική ενίσχυση ο ανωτέρω δήλωσε 212 ζώα στην αίτησή του ενώ ο επιτόπιος έλεγχος βρήκε 95. Κατόπιν αυτών δεν επιβλήθηκαν επιπλέον κυρώσεις από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και το ανωτέρω πρόσωπο έλαβε από το 2019 έως το 2024 το συνολικό ποσό των 70.580,15 ευρώ σε ενισχύσεις. Ο [REDACTED] ελέγχθηκε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στις 27/09/2021: αναφορικά με την συνδεδεμένη υποστήριξη, 73 δηλωθέντα αιγοπρόβατα βρέθηκαν κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου, ενώ 161 είχαν δηλωθεί από τον παραγωγό στην αίτησή του. Παρόλα αυτά, ο παραγωγός υπέβαλε στον ΟΠΕΚΕΠΕ μια αίτηση διοικητικής πράξης, ζητώντας την αλλαγή του αριθμού των υπαρχόντων ζώων, στην αίτηση χορήγησης επιδότησης από 161 σε 70, η οποία εγκρίθηκε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Πράττοντας με αυτό τον τρόπο, κατάφερε να αποσπάσει το ποσό των 703,53 ευρώ σαν συνδεδεμένη υποστήριξη για το έτος 2021. Αναφορικά με την βασική ενίσχυση, ο ανωτέρω δήλωσε 194 ζώα στην αίτηση για το έτος 2021, ενώ κατά τη διάρκεια επιτόπιου ελέγχου εντοπίστηκαν 73 ζώα. Καμία επιπλέον κύρωση δεν επιβλήθηκε και εδώ από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, με αποτέλεσμα ο ανωτέρω κατά την περίοδο 2019 έως 2024 να εισπράξει το συνολικό ποσό των 59.129,07 σε ενισχύσεις.

Συνολικά δε, οι ως άνω παρεμβάσεις που φέρονται ότι έγιναν κατ' εντολή του Υπουργού ΑΑΤ, είχαν ως αποτέλεσμα οι ως άνω δύο κτηνοτρόφοι να λάβουν το ποσό των 129.709,22 ευρώ σε ενισχύσεις, ενώ λόγω των ως άνω παραβάσεων θα έπρεπε να έχουν υποστεί κυρώσεις, που οδηγούν ως και την διαγραφή τους από τα μητρώα δικαιούχων.

Γ2.2 Στις 8/12/2021 ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Δημήτριος Μελάς είχε τηλεφωνική συνομιλία με τον [REDACTED] πίσης συνεργάτη του ως άνω Υπουργού ΑΑΤ. Κατά τη διάρκεια της συνομιλίας, ο συνεργάτης του Υπουργού ενημέρωσε τον Δ. Μελά σχετικά με ζητήματα που αφορούν την οικογένεια [REDACTED] στην ιδιοκτησία της οποίας βρίσκεται τυροκομείο στο Αγρίνιο και είναι υποστηρικτές του Υπουργού, σχετικά με ένα ζήτημα μεταφοράς δικαιωμάτων, η οποία απορρίφθηκε και έχει κατατεθεί ένσταση και μεταφέρει το αίτημα να λυθεί το ζήτημα. Αφού ακολουθούν και άλλες τηλεφωνικές

συνομιλίες, στις οποίες ο συνεργάτης του Υπουργού επαναλαμβάνει ότι πρόκειται για ψηφοφόρους του, ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ τον ενημερώνει στις 15/12/2021 ότι είδε το ζήτημα και ότι υπάρχει ακόμα χρόνος, καθώς η αρμόδια επιτροπή που θα έκρινε την ένσταση δεν είχε συσταθεί ακόμα, προσθέτει δε ότι θα συζητήσει το ζήτημα με τον Διευθυντή της σχετικής Περιφερειακής Διεύθυνσης του ΟΠΕΚΕΠΕ. Στο τέλος της συνομιλίας ο [REDACTED] προσθέτει ότι «για εμάς είναι σημαντικό», με τον Δ. Μελά να απαντάει «έγινε». Από την εισαγγελική έρευνα προέκυψε ότι η υπόθεση αφορά την εταιρεία «ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με ΑΦΜ [REDACTED] στο Δ.Σ. της οποίας εμφανίζονταν ο [REDACTED]. Η νύφη της τελευταίας [REDACTED] (σύζυγος του αδελφού της [REDACTED] έλαβε ενισχύσεις συνολικού ποσού 16.864,67 ευρώ για το έτος 2020 προερχόμενα από το εθνικό απόθεμα. Η αναφερόμενη αποκόμισε για το 2020 από το εθνικό απόθεμα 8,84 δικαιώματα σε βοσκοτόπια, που κοστολογούνται συνολικά σε 1.789,83 ευρώ (8,84 X 202,47) και 18,88 δικαιώματα σε καλλιεργήσιμη γη, που κοστολογούνται συνολικά σε 5.217 ευρώ (18,88 X 276,324). Το 2021 αιτήθηκε να μεταφερθούν τα δικαιώματα αυτά στον σύζυγό της, ωστόσο, η αίτησή της απορρίφθηκε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, καθώς στα σχετικά έγγραφα υγείας που κατέθεσε σαν υποστηρικτικά δικαιολογητικά, δεν κατάφερε να αποδείξει ότι τα αναγραφόμενα προβλήματα υγείας προέκυψαν μετά την υποβολή εκ μέρους της της αίτησης ενίσχυσης και πριν από το αίτημά της για μεταφορά των δικαιωμάτων της στον σύζυγό της. Δεν προκύπτει αποδοχή ένστασης κατά αυτής της απόφασης.

Γ2.3 Την 08/12/2021 έλαβε χώρα τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ του τότε Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ Δημητρίου ΜΕΛΑ και [REDACTED] συνεργάτη-συμβούλου του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων Σ. Λιβανού, κατά την οποία ο πρώτος αναφέρει στον δεύτερο ότι του έχει στείλει ένα μείλ και ο τελευταίος του απαντά ότι το είδε και ότι θα ενημερώσει την κα. [REDACTED]. Στη συνέχεια σε τηλεφωνική κλήση που έλαβε χώρα την 13/12/2021 μεταξύ των προαναφερόμενων προσώπων, [REDACTED] ρωτά τον Δημήτριο ΜΕΛΑ: «Να σου πω, το άλλο που μου πες ότι γίνεται, είναι αυτό του ΜΗΤΑΡΑΚΗ, έτσι; Που μας έστειλε, [REDACTED] από την Χίο, που μου 'γραψες». Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του απαντά καταφατικά και του λέει ότι για ίδιο

θέμα τον πήρε και ένας άλλος «που ήταν μέσωω, φίλος του [redacted] αλλά τώρα 'νταξει, δεν ξέρω ποιος το ανακοινών...» [εννοώντας τον [redacted] [redacted] πρώην βουλευτή Χίου από το 2009 μέχρι το 2014]. [redacted] τον ρωτά ξανά αν μπορεί να το ανακοινώσει στο γραφείο του ΜΗΤΑΡΑΚΗ [εννοώντας τον Παναγιώτη ΜΗΤΑΡΑΚΗ του Αντωνίου, βουλευτή Χίου από το 2015 μέχρι σήμερα], ότι διευθετήθηκε το θέμα και ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του απαντά καταφατικά και ότι ακυρώθηκε η μεταβίβαση την οποία αφορούσε. Την 30/11/2021 έλαβε χώρα τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ των Δημητρίου ΜΕΛΑ [redacted] πρώην βουλευτή Χίου, κατά την οποία ο δεύτερος ρωτά τον πρώτο: «Εε πότε μπορώ μπορεί να σε πάρει ένας δικός μου που έχει ένα θεματάκι με τον ΟΠΕΚΕΠΕ;». Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του απαντά πως μπορεί να τον καλέσει σε μία ώρα περίπου. Την ίδια ημέρα ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ συνομιλεί με τον [redacted] τον οποίο ρωτά αν είναι από Χίο και εκείνος απαντά καταφατικά. Στη συνέχεια ο τελευταίος αναφέρει στον Δημήτριο ΜΕΛΑ μία περίπτωση, κατά την οποία έγινε μία προσπάθεια τα δικαιώματα να μεταφερθούν από την μητέρα στο γιο, αλλά έγινε ένα μπέρδεμα με μία υπεύθυνη δήλωση που δεν είχε αναρτηθεί στο σύστημα, με αποτέλεσμα να μην έχουν λάβει τα χρήματα που κατέβαλλε ο ΟΠΕΚΕΠΕ πριν από λίγες ημέρες, ούτε η μητέρα ούτε ο γιος. Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ ρωτά τον συνομιλητή του πώς λέγεται η μητέρα και ο γιος και ο [redacted] του απαντά [redacted] και [redacted] [redacted] Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ τον ρωτά πότε έγινε η μεταβίβαση και ο συνομιλητής του απαντά το 2021.

Από την εισαγγελική έρευνα ταυτοποιήθηκαν οι παραγωγοί της Χίου α) [redacted] του [redacted] 3) [redacted] [redacted]. Σύμφωνα με την 30797/20-05-2021 εγκύκλιο μεταβιβάσεων για το έτος ενίσχυσης 2021, καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων μεταβίβασης ορίστηκε η 30/06/2021, ενώ καταληκτική ημερομηνία τροποποίησης ή ακύρωσης εμπρόθεσμα υποβληθεισών αιτήσεων μεταβίβασης είχε οριστεί η 19/07/2021. Όσον αφορά την παραγωγό [redacted] προέκυψε ότι δεν προέβη ούτε το έτος 2021 ούτε κάποιο άλλο έτος σε μεταβίβαση των δικαιωμάτων της. Η συγκεκριμένη παραγωγός κατείχε τα δικαιώματα που της είχαν κατανεμηθεί το έτος 2015.

Όσον αφορά την παραγωγό [redacted] προέκυψε ότι υπέβαλε εμπρόθεσμα την 100001157819/16-06-2021 αίτηση μεταβίβασης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης χωρίς γη, μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής, με αποδέκτη τον γιο της [redacted]. Η αίτηση αφορούσε την μεταβίβαση του συνόλου των κατεχόμενων δικαιωμάτων της, ήτοι 48,77 δικαιώματα Περιφέρειας Βοσκοτόπου (ΠΕΙ). Με την αίτηση είχαν υποβληθεί τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και αυτή έγινε αποδεκτή από τον ΟΠΕΚΕΠΕ την 16/09/2021. Σύμφωνα με την απάντηση του ΟΠΕΚΕΠΕ, την 08/12/2021, η [redacted] αρμόδια για τον διοικητικό έλεγχο της εν λόγω μεταβίβασης, έλαβε, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εντολή – οδηγία από τον τότε Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ Δημήτριο ΜΕΛΑ για την ικανοποίηση αιτήματος της [redacted], περί ακύρωσης της ανωτέρω μεταβίβασης δικαιωμάτων του 2021. Το αίτημα ακύρωσης, απευθυνόμενο στον τότε Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υποβλήθηκε την 23/11/2021 από τον μελετητή [redacted] του [redacted] και συνοδευόταν από Υπεύθυνη Δήλωση [redacted] νομίμως θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής την 09/07/2021. Στη σχετική επιστολή προς τον Υπουργό, ο μελετητής [redacted] του [redacted] αναφέρει ότι η εν λόγω Υπεύθυνη Δήλωση εσφαλμένως θεωρήθηκε ότι καταχωρήθηκε στο σύστημα του ΟΣΔΕ. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ προέβη στην έγκριση του αιτήματος ακύρωσης της αίτησης μεταβίβασης δικαιωμάτων την 09/12/2021. [redacted] συνέχισε να κατέχει τα δικαιώματά της μέχρι και το έτος 2022, ενώ το έτος 2023 τα μεταβίβασε οριστικά στον γιο της [redacted].

Όσον αφορά τις συνέπειες της μεταβίβασης και της επακόλουθης ακύρωσης αυτής στις πληρωμές που έλαβαν χώρα τόσο προς την [redacted] όσο και προς τον υιό της, από την εισαγγελική έρευνα προέκυψε ότι η αρχικώς εγκριθείσα αίτηση μεταβίβασης δεν θα οδηγούσε σε πληρωμή βασικής ενίσχυσης για κανέναν εκ των συμβαλλομένων κατά το έτος 2021, διότι: 1. Στην υπ' αριθμ. 17924300323 από 21/06/2021 Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης αυτής, η παραγωγός [redacted] είχε δηλώσει ζωική εκμετάλλευση και είχε αιτηθεί την χορήγηση βασικής ενίσχυσης, προϋπόθεση της οποίας αποτελεί η ενεργοποίηση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, παρά το γεγονός ότι είχε υποβληθεί αίτηση μεταβίβασης του συνόλου των δικαιωμάτων της, και 2. Στην υπ' αριθμ. 17924300335 από 22/06/2021 Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης του υιού της

██████████, δεν δηλώθηκε ζωική εκμετάλλευση, με αποτέλεσμα τα προς μεταβίβαση δικαιώματα ΠΕ1 να μην δύνανται να ενεργοποιηθούν από τον αποδέκτη. Παρά ταύτα, η παραγωγός ██████████ έλαβε για το χρονικό διάστημα των ετών 2019-2024, ενισχύσεις που ανέρχονται στο συνολικό ποσό των 60.881,16 ευρώ (2019: 14.389,17 ευρώ, 2020: 14.992,73 ευρώ, 2021: 13.010,85 ευρώ, 2022: 18.488,41 ευρώ), ο δε υιός ██████████ έλαβε, για το χρονικό διάστημα των ετών 2019-2024, ενισχύσεις που ανέρχονται στο συνολικό ποσό των 48.859,96 ευρώ (2019: 1.774,28 ευρώ, 2020: 1.716,90 ευρώ, 2021: 2.248,95 ευρώ, 2022: 2.168,09 ευρώ, 2023: 21.356,83 ευρώ, 2024: 19.594,91 ευρώ) [βλ. επί των ανωτέρω ευρημάτων την με αριθμ. πρωτ, 769/23-03-2026 Αναφορά Πεπραγμένων της Υποδιεύθυνσης Δίωξης Οικονομικών Εγκλημάτων της Ελληνικής Αστυνομίας, σελ. 70 επ.].

Στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με τα ευρήματα της εισαγγελικής έρευνας, έλαβε χώρα μεθόδευση παράνομης διοικητικής παρέμβασης με σκοπό την διάσωση επιδοτήσεων που είχαν χαθεί λόγω σφάλματος των παραγωγών και πιο συγκεκριμένα ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Δ. Μελάς προέβη σε παράνομη εκ των υστέρων ανατροπή νομίμως εγκεκριμένης διοικητικής πράξης, προκειμένου να διασώσει επιδοτήσεις που είχαν απολεσθεί λόγω υπαιτιότητας της παραγωγού ██████████ και του υιού της ██████████ κατόπιν πολιτικής παρέμβασης μεταξύ άλλων και του Υπουργού ΑΑΤ Σ. Λιβανού δια του ανωτέρω συνεργάτη του ██████████. Ειδικότερα, προκειμένου να αποφευχθεί η απώλεια των χρημάτων, μεθοδεύτηκε η εκπρόθεσμη (την 23-11-2021) υποβολή αιτήματος «ακύρωσης» της μεταβίβασης από τον μελετητή της οικογένειας, ██████████ του ██████████ με την προσχηματική δικαιολογία ότι μία Υπεύθυνη Δήλωση του Ιουλίου «εσφαλμένως δεν είχε καταχωρηθεί». Ο τότε Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ, Δημήτριος ΜΕΛΑΣ, αντί να απορρίψει την προφανώς προσχηματική και εκπρόθεσμη μεθόδευση, παρενέβη εξωθεσμικά, και την 08/12/2021 απέστειλε απευθείας εντολή-οδηγία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ██████████ ██████████ διατάσσοντάς την να ικανοποιήσει το αίτημα της ██████████ και να ακυρώσει τη μεταβίβαση. Την ίδια μάλιστα ημέρα (08/12) και λίγες ημέρες αργότερα (13/12) σε νόμιμα καταγεγραμμένη συνομιλία του με τον ως άνω ██████████ επιβεβαίωσε την εξυπηρέτηση

λέγοντας ότι «ακυρώθηκε η μεταβίβαση», ζητώντας να μεταφερθεί αυτό στο γραφείο του παρεμβαίνοντος βουλευτή Παναγιώτη ΜΗΤΑΡΑΚΗ.

Διά των ως άνω πράξεών του (την απόφαση για τις οποίες φέρεται κατά την έρευνα να προκάλεσε κατά τα ανωτέρω ο πολιτικός του προϊστάμενος ΥΠΑΑΤ και τα λοιπά ως άνω πολιτικά πρόσωπα ενεργώντας κατά παραουργία), ο ως άνω Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ παραβίασε σωρευτικά τους κάτωθι κανόνες: α) την απαγόρευση δημιουργίας "Τεχνητών Συνθηκών" (Άρθρο 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013), σύμφωνα με την οποία επιβάλλεται η άρνηση χορήγησης κάθε πλεονεκτήματος (ενίσχυσης) όταν διαπιστώνεται ότι δημιουργήθηκαν τεχνητά οι προϋποθέσεις για τη λήψη του, ενώ ο Δ. ΜΕΛΑΣ, ζητώντας την αναδρομική ακύρωση μιας ήδη εγκεκριμένης μεταβίβασης μηνών, με βάση ένα όψιμο και αμφίβολο δικαιολογητικό λίγο πριν από την εκκαθάριση των πληρωμών, συνέπραξε στη δημιουργία τεχνητών συνθηκών προκειμένου τα δικαιώματα να επιστρέψουν πλασματικά στη μητέρα και να "κουμπώσουν" με την ζωική της εκμετάλλευση, καθιστώντας την τεχνητά επιλέξιμη. β) την υποχρέωση προστασίας των Οικονομικών Συμφερόντων (Άρθρο 58 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013), κατά την οποία ο διαχειριστής έχει νομική υποχρέωση να θεσπίζει μέτρα για την πρόληψη παρατυπιών, ενώ αντιθέτως ο Δ.ΜΕΛΑΣ, καταχρώμενος την ιεραρχική του θέση, παράκαμψε τον ουσιαστικό έλεγχο νομιμότητας που όφειλε να διενεργήσει η αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση, επιβάλλοντας με εντολή-οδηγία την έγκριση του αιτήματος, εγκαταλείποντας τον ελεγκτικό του ρόλο χάριν πολιτικών εξυπηρετήσεων και γ) τους κανόνες οριστικοποίησης Αιτήσεων και Μεταβιβάσεων (Εγκύκλιος 32153/27-05-2021 του ΟΠΕΚΕΠΕ), κατά τους οποίους προβλέπονται αυστηρές προθεσμίες για την υποβολή, οριστικοποίηση και τροποποίηση των αιτήσεων και των μεταβιβάσεων δικαιωμάτων (Κεφ. 3.5 και 3.6), ενώ αντιθέτως ο Δ. Μελάς παρεμβαίνοντας τον Δεκέμβριο (μήνα πληρωμών) για να ανατρέψει οριστικοποιημένη πράξη του Σεπτεμβρίου, παραβίασε την αρχή της ασφάλειας δικαίου και τις προθεσμίες του Ολοκληρωμένου Συστήματος που δεσμεύουν όλους τους γεωργούς.

Αποτέλεσμα της ανωτέρω συμπεριφοράς του Δημητρίου ΜΕΛΑ ήταν να εγκριθεί η ακύρωση της μεταβίβασης την 09/12/2021 και να καταστεί η παραγωγός ██████████ πλασματικά δικαιούχος ενισχύσεων. Με την πράξη του αυτή, προκάλεσε βέβαιη και οριστική ζημία στη περιουσία του Ελληνικού Δημοσίου στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Γ.Τ.Ε.), η οποία ανέρχεται στο

συνολικό ποσό των 31.499,26 ευρώ, που αντιστοιχεί στις ενισχύσεις που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως στην [REDACTED] τα έτη που ακολούθησαν την παράνομη ακύρωση της μεταβίβασης (έτος 2021: 13.010,85 ευρώ και έτος 2022: 18.488,41 ευρώ), χρήματα τα οποία υπό κανονικές συνθήκες νομιμότητας δεν θα καταβάλλονταν ούτε- στην ίδια (λόγω έλλειψης δικαιωμάτων) ούτε στον υιο της (λόγω έλλειψης ζώνων). Η δε παράνομη εντολή του Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ, κατόπιν πολιτικής πίεσης, επιβεβαιώνει τον δόλο της παράκαμψης των κανόνων, συνιστώντας "δημιουργία τεχνητών συνθηκών" κατ' άρθρο 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013.

Γ2.4 Στις 16/12/2021 ο Δ. Μελάς είχε τηλεφωνική συνομιλία με τον [REDACTED] συνεργάτη του Υπουργού, σχετικά με το θέμα ενός παραγωγού με μια μεταφορά στο εθνικό απόθεμα. Στη συνέχεια ο [REDACTED] τηλεφωνεί σε κάποια « [REDACTED] » από άλλο τηλέφωνο, η οποία μπαίνει στη συζήτηση. Τους ενημερώνει σχετικά με το πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο παραγωγός [REDACTED] ο οποίος φέρεται ότι έχει μισθώσει εκτάσεις, αλλά στην αίτηση στήριξης που υπέβαλε στον ΟΠΕΚΕΠΕ κατά λάθος δηλώθηκε ότι ο ίδιος είναι ο ιδιοκτήτης αυτών των εκτάσεων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να πληρωθεί, και ζητάει να της δοθεί η ευκαιρία να αλλάξει το προσχέδιο αίτησης στήριξης του. Λίγα λεπτά αργότερα, μια νέα συνομιλία λαμβάνει χώρα, μεταξύ Δ. Μελά και [REDACTED] κατά την οποία ο Πρόεδρος ρωτά γιατί έγινε αυτό και ο συνεργάτης του Υπουργού απαντά απαντά ότι δεν γνωρίζει εάν πρόκειται για απάτη, αλλά ότι το γραφείο που έκανε τη δήλωση εκ μέρους του του αναφερόμενου παραγωγού θα καταστραφεί εάν δεν το διορθώσουν. Ο Δ. Μελάς απαντά ότι δεν μπορεί να σκεφτεί πώς αυτό το ζήτημα θα μπορούσε να λυθεί. Η συζήτηση τελειώνει με τον Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ να λέει ότι θα δει το ζήτημα.

Από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας προέκυψε ότι ο αναφερόμενος παραγωγός [REDACTED] από την Αιτωλοακαρνανία, υπέβαλε για το έτος 2021 δυο άκυρες και μια τελική αίτηση υποστήριξης στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Στην πρώτη άκυρη αίτηση στήριξης δηλώθηκαν 31 αγροτεμάχια φερόμενα ως ιδιοκτησίας του. Στη δεύτερη άκυρη αίτηση δηλώθηκαν τα ίδια 31 αγροτεμάχια ως μισθωμένα από 9 διαφορετικά άτομα, ενώ από τα στοιχεία της ΑΑΔΕ βρέθηκαν μόνο 2 συμβόλαια ενοικίασης για 2 αγροτεμάχια (6.500 τμ και

112.141 τμ αντιστοίχως) για το 2021 με τον [REDACTED] ως μισθωτή. Η πρώτη μίσθωση αφορά την περίοδο 14/04/2021 έως 13/04/2022 με μηνιαίο ενοίκιο 1,00 ευρώ και η δεύτερη την περίοδο από 01/07/2021 έως 30/06/2022 με μηνιαίο ενοίκιο 55,00 ευρώ. Κανένα συμβόλαιο μίσθωσης δεν βρέθηκε για τα υπόλοιπα από τα δηλωμένα αγροτεμάχια. Οι αιτήσεις υποβλήθηκαν από το ΚΥΔ [REDACTED] και ο ανωτέρω [REDACTED] εισέπραξε ενισχύσεις της τάξης των 12.473,81 ευρώ για το 2021.

Γ2.5 Στις 16/11/2021 ο Γενικός Διευθυντής του ΟΠΕΚΕΠΕ [REDACTED] απέστειλε μηνύματα προς τον Δ. Μελά ως προερχόμενα από τον [REDACTED] (δηλαδή τον ως άνω συνεργάτη του Υπουργού [REDACTED]). Στα μηνύματα γίνεται αναφορά σε δύο [REDACTED] που ανήκουν σε αιτούντες, οι οποίοι αρχικά δήλωσαν αγροτεμάχια ως μισθωμένα από τους γονείς τους, τα οποία μετέπειτα εμφανίστηκαν ως ιδιοκτησία τους. Κατά τη διάρκεια διασταυρωτικού ελέγχου, τα αγροτεμάχια θεωρήθηκε ότι δεν ανήκουν στην ιδιοκτησία τους από τις 31/05 και ο συνεργάτης του Σ. Λιβανού φαίνεται να ρωτά εάν είναι δυνατόν να αλλάξει το καθεστώς και να εμφανιστούν ως μισθωμένα, ώστε να πληρωθούν οι αιτούντες από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Στις 23/11/2021 ο Δ. Μελάς συνομιλεί με τον [REDACTED] σχετικά με το ζήτημα και τον ενημερώνει ότι εάν αγόρασαν αυτά τα αγροτεμάχια μετά τις 31/05, τίποτα δεν μπορεί να γίνει, αλλά εάν τα αγόρασαν πριν τις 31/05 αλλά αυτό δηλώθηκε στο Ε9 μετά την 31/05, το πρόβλημα μπορεί να λυθεί. Ο [REDACTED] απαντάει ότι οι αγρότες θέλουν τα αγροτεμάχια αυτά να συνεχίσουν να εμφανίζονται ως μισθωμένα και ο ΜΕΛΑΣ λέει ότι θα το δει το ζήτημα.

Από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας ταυτοποιήθηκαν με τα ανωτέρω [REDACTED] και ο [REDACTED] του [REDACTED] αμφότεροι γεννηθέντες στο Αγρίνιο Αιτωλοακαρνανίας. Η πρώτη υπέβαλε στον ΟΠΕΚΕΠΕ αίτηση στήριξης με αριθμό 17935300249/10.06.2021 (μια άκυρη και μια τελική). Στη άκυρη αίτηση ένα αγροτεμάχιο 4,20 εκταρίων δηλώθηκε ως 50% ιδιόκτητο και 50% μισθωμένο από την κα [REDACTED] ενώ στην τελική αίτηση στήριξης το ίδιο αγροτεμάχιο δηλώθηκε ως 100% μισθωμένο από την [REDACTED]. Ο δεύτερος υπέβαλε στον ΟΠΕΚΕΠΕ αίτηση στήριξης με αριθμό

17935300248/10.06.2021 (μια άκυρη και μια τελική). Στη άκυρη αίτηση δηλώθηκε ένα αγροτεμάχιο 4,00 εκταρίων ως 100% ιδιόκτητο, ενώ στην τελική αίτηση το ίδιο αγροτεμάχιο δηλώθηκε ως 100% μισθωμένο από τον [REDACTED]. Από τις σχετικές αιτήσεις στην ΑΑΔΕ και στο Ελληνικό Κτηματολόγιο, κανένα μισθωτήριο συμβόλαιο δεν προκύπτει για το έτος 2021 μεταξύ της [REDACTED] αφενός και των [REDACTED] και [REDACTED] από την άλλη. Επιπλέον, σύμφωνα με το Ε9 της [REDACTED] το επίμαχο αγροτεμάχιο με αριθμό ταυτοποίησης 01203933180 προστέθηκε στην περιουσία της στις 16/07/2021 μέσω γονικής παροχής. Κατά τη διάρκεια του 2021, [REDACTED] εισέπραξε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ενισχύσεις του ποσού των 2.144,18 ευρώ και [REDACTED] των 2.040,36 ευρώ.

Γ2.6 Στις 17/09/2021 επικοινωνήσε τηλεφωνικά ο Δ. Μελάς με τον [REDACTED] συνεργάτη του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Κατά την επικοινωνία ο δεύτερος αναφέρει στον πρώτο: «...αυτή η υποθεση του ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ... που ενδιαφέρεται ο... που είναι τριάντα επτά (37) άτομα, με έναν εε με τα βιολογικά». Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του λέει πως αφορά τον [REDACTED] και ο [REDACTED] συμφωνεί. [REDACTED] εν συνέχεια τον ρωτά: «Πώς θα το τρέξουμε αυτό για να τοσο για να το φτιάξουμε;». Ο ΜΕΛΑΣ του απαντά: «Λοιπόν κοίταξε να σου πω κάτι. Τότε, εί... είχε είχε γίνει μία συζήτηση όταν είχαν έρθει κάποιοι απ' τον ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ σε μια σύσκεψη... Λοιπόν και είπε ο Υπουργός τι θα μπορούσε να γίνει. Λέω εγώ λοιπόν τότε ότι επειδή είχαμε στείλει στην εεε... ο φορέας που καθορίζει τους εμμ.. πώς να το πω, το την όποια παρέκκλιση θα μπορούσε να γίνει ή την όποια αναγνώριση της παρέκκλισης είναι οοοοο, η βιολογική... Εντάξει; Από 'κει βγήκε. Εμείς ερχόμαστε και εφαρμόζουμε... Την πληρωμή... Λοιπόν. Είπα τότε λοιπόν ότι αφού έγινε αυτό και από πλευράς διαδικασιών έχει αποκλειστεί γιατί είναι ρητό ότι ο παραγωγός ασχέτως ποιόν έχει σαν σύμβουλο ανεβάζει μόνος του με προσωπική ευθύνη... Τη δήλωση και άρα γινόταν εκεί... Και έληξε αυτό το πράγμα γιατί δεν μπορούσε να γίνει κάτι τέτοιο εεε η μόνη λύση, είχε περάσει και νομοτεχνική για να μπορέσουμε να τον... μήπως μπορέσουμε να τον βοηθήσουμε, αλλά και η νομοτεχνική είπε ότι με βάση την... το θεσμικό πλαίσιο, δεν μπορεί να παρεκκλίνει. Άρα η μόνη λύση που ήταν και είπαμε τότε και είπε και ο Υπουργός ας πούμε ότι φέρτε το, ήτανε... Να να κάνουν αυτοί μια

Ιεραρχική Προσφυγή στον Υπουργό πλέον, γιατί δεν είχε λόγο σ' εμάς. Ο Υπουργός είτε.. έχει δύο δρόμους. Ο ένας είναι με την Ιεραρχική Προσφυγή αυτή την κάνει αποδεκτή έτσι όπως είναι, μας την στέλνει και πληρώνουμε ή στέλνει στην Υπηρεσία το θέμα για να το δει πώς είναι και η Υπηρεσία κοιτάει να το στρογγυλέψει λίγο, για να πει ναι μεν προβλέπεται αυτό από 'κεί, εντάξει; Αλλά εδώ πέρα έχουμε μία περίπτωση που ο άνθρωπος ξέρω 'γω είχε πάει, είχε προβλήματα υγείας... Ναι... εεεεμμ παρακαλούμε ξέρω 'γω... όχι παρακαλούμε ότι θέτεις στον Υπουργό το θέμα προς δική του αποδοχή ή απόρριψη... Και ο Υπουργός λέει αποδεκτό».

Την 05/11/2021 συνομιλούν οι Δημήτριος ΜΕΛΑΣ και [REDACTED] συνεργάτης του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων σε σχέση με το θέμα του [REDACTED], και [REDACTED] αναφέρει στον Δημήτριο ΜΕΛΑ ότι συμφωνούν με τον [REDACTED] [εννοώντας τον [REDACTED] Διευθυντή του πολιτικού γραφείου του τότε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων], εφόσον δεν πρόκειται για κρατικά χρήματα, να ικανοποιηθεί το αίτημά του. Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του απαντά ότι για κρατικά χρήματα πρόκειται και [REDACTED] τον ρωτά εάν υπάρχει πρόβλημα με αυτό, όμως ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του απαντά πως δεν υπάρχει. [REDACTED] συνεχίζει λέγοντας: «Μου είπε ο [REDACTED] εάν δεν επηρεάζεται κάτι και δεν έχουμε πρόβλημα, τώρα πήγαμε μαζί μέσα δεν το ήξερα το θέμα... Και μου λέει, βεβαίως, το ζητάει ο ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, θα το κάνουμε». Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του αναφέρει στη συνέχεια κάποια προβλήματα μεταξύ των Υπηρεσιών που έχουν ανακύψει σε σχέση με αυτό το θέμα και [REDACTED] του απαντά: «Λοιπόν Δημήτρη; Παίρνεις εε... παίρνεις το οκ. Μπορείς να το φτιάξεις του ανθρώπου; Ήρθε εκεί και χτυπιότανε». Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ συμφωνεί, αλλά του αναφέρει πως έχει γίνει μία Ιεραρχική Προσφυγή στον Υπουργό και πως θα πρέπει να αποσταλεί κάτι που να αναφέρει ότι έχει γίνει αποδεκτή, ώστε να μπορέσει ο ΟΠΕΚΕΠΕ να το εντάξει στην πληρωμή. [REDACTED] του απαντά: «Ωραία, τι..., τι..., τι να κάνω τώρα δηλαδή; Τι να κάνω για να προλάβω μέχρι την Δευτέρα;». Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του απαντά πως θα δει τι μπορεί να γίνει διαδικαστικά και ο [REDACTED] του απαντά: «Κοίτα λίγο εάν μπορούμε να το ξεπεράσουμε με σύμφωνη γνώμη, με κάτι».

Εν συνεχεία, την ίδια ημέρα ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ συνομιλεί με την [ ] (εννοώντας την [ ] Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας του ΟΠΕΚΕΠΕ) και ο πρώτος ρωτά την δεύτερη διαδικαστικά ζητήματα σε σχέση με το ζήτημα του [ ]. Η [ ] τον ενημερώνει αναφέροντας επί λέξει τα εξής: «Δηλαδή θέλουμε ένα χαρτί. Ναι γιατί αν είχα καταλάβει καλά οι ιεραρχικές προσφυγές έχουν υποβληθεί στο γραφείο του Υπουργού... Άρα απ' το γραφείο του Υπουργού θα πρέπει να υπάρχει ένα έγγραφο που να λέει ότι αυτές οι ενδικοφανείς προσφυγές οι οποίες αξιολογήθηκαν και με βάση αυτό το σκεπτικό εγκρίνεται ως ανωτέρα βία η εκπρόθεσμη υποβολή και μάλιστα είχα πει και στην κυρία [ ] αν θέλετε της λέω φτιάξτε το κείμενο δεν ξέρω της λέω τις σας έχουν φέρει και με ποιο σκεπτικό εγκρίνετε, αλλά αν θέλετε το κείμενο να το φτιάξετε και να το δούμε και μαζί ότι είναι οκ, της είχα πει δηλαδή ότι όταν συντάξουν κάτι, γιατί δεν ξέρω τι τους έχει προσκομίσει, δεν ξέρω τι έχει και πώς έχει αιτηθεί και τα λοιπά, άρα θα πρέπει να κάνουν ένα υπό μορφή έγγραφο-απόφαση Υπουργού που να λέει ότι μετά από την αξιολόγηση των υποβαλλόμενων ενδικοφανών προσφυγών και λαμβάνοντας υπόψιν ένα δύο τρία, εγκρίνεται ως ανωτέρα βία η εκπρόθεσμη υποβολή». Ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ, εν συνεχεία, την ρωτά εάν αυτά θα πληρωθούν από κοινοτικά κονδύλια και η [ ] απαντά: «Αυτά θα πάνε συγχρηματοδοτούμενα εφόσον το προλαβαίνουμε τώρα γιατί μετά δεν θα μπορούσαμε να τους πληρώσουμε εμείς... Μιλάμε τώρα τα κάνουμε αυτά για να πάνε συγχρηματοδοτούμενο, διαφορετικά αν ήταν να πάνε εθνικά δεν υπήρχε λόγος να πιέσουμε». Και συνεχίζει λέγοντας στον Δημήτριο ΜΕΛΑΣ: «Άρα θα πρέπει να μας το στείλουνε για να το στείλουμε εμείς στα γραφεία μας... Θα πρέπει και αυτοί... Είχα πει και στην κυρία [ ] ότι θα πρέπει ο μελετητής να ξανά καταχωρίσει τις συμβάσεις μεσ' στο σύστημα σαν ανωτέρα βία για να τις αξιολογήσουν εκ νέου τα γραφεία μας με το χαρτί του Υπουργού... Άρα θα πρέπει τη Δευτέρα να γίνουν όλα αυτά για να είναι την Τρίτη έτοιμες καταχωρημένες να τις αξιολογήσουν τα γραφεία μας... Για να μην το καθυστερήσουμε πολύ δηλαδή μέχρι Τετάρτη Πέμπτη να έχουμε τελειώσει και την πληρωμή γι' αυτό τα λέω».

Ακολούθως, την 05/11/2021 στάλθηκαν γραπτά μηνύματα στον Δημήτριο ΜΕΛΑΣ από τον [ ] διαχειριστή του ΚΥΔ με την επωνυμία [ ] με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Δημήτρη καλησπέρα. Μήπως μίλησες με τον [redacted] για το θέμα της βιολογικής κτηνοτροφίας και τις ιεραρχικές προσφυγές; [redacted] μου μίλησε πάλι για κρατικό προϋπολογισμό, γιατί λέει ότι έχει εισήγηση από υπηρεσιακούς ότι δεν υπάρχουν χρήματα ευρωπαϊκά και το έτος έχει κλείσει. Ο [redacted] μου είπε ότι θα ρωτήσουν σε εσάς και εάν τους πείτε ότι μπορούν να πληρωθούν από το πρόγραμμα θα τους στείλουν για πληρωμή». Την 06/11/2021 οι Δημήτριος ΜΕΛΑΣ και [redacted] συνομιλούν τηλεφωνικά και ο πρώτος ενημερώνει τον δεύτερο για τα εξής: «... [redacted] η [redacted] από εμάς, είχε στείλει και μέσα στην εβδομάδα... Ξέροντας την κατάσταση που εξελισσόταν, της είχα πει εγώ... Και έστειλε την Τετάρτη μήνυμα... Στην εεε... βιολογική γεωργία, που τους λέει εάν έχετε οποιαδήποτε εισήγηση ή τέλος πάντων απάντηση σε ιεραρχικές προσφυγές που γίνανε... Εε... προς τον Υπουργό. Εε... τα αποτελέσματα της εξέτασής σας αποστέλετέ τα μου μέχρι την Παρασκευή... Η όλη διαδικασία γινότανε γιατί την Δευτέρα... θα κλείσει το σύστημα για διοικητικές ή οτιδήποτε ανωτέρες βίες. Εντάξει; Προκειμένου να προλαβαίναμε να πληρωθούν από το... Κοινοτικά. Ντάξει; Μετά θα είναι κρατικά... Μετά για το κρατικά δεν μας ενδιαφ... δεν μας ενδιαφέρει. Δεν μας καίει ο χρόνος, αλλά γιατί να μην το προλάβουμε... Λοιπόν τώρα αυτό που μπορώ να κάνω εγώ μόνο... Και αυτό που είπα, είπα και της [redacted] Παρότι είχε στείλει και στην [redacted] μήνυμα, αλλά προφανώς ή δεν το είδε ή ξεχάστηκε... Ότι στείλτε μου ένα, είτε της Υπηρεσίας είτε του Υπουργού με ένα κειμενάκι που θα, που τους το είχε πει. Ότι αποδεχόμαστε τις παραπάνω περιπτώσεις, ότι συνιστούν περίπτωση ανωτέρας βίας... και άρα ξέρω 'γώ να πληρωθούν. Να στείλουν ένα τέτοιο σε εμάς, να ενημερώσουν εσένα, για να μπεις την Δευτέρα, να περάσεις αυτά στο σύστημα σαν ανωτέρα βία... Και στη συνέχεια που θα κλείσει το σύστημα στις έντεκα... Να σταλούν στα περιφερειακά τα δικά μας, με την αντίστοιχη οδηγία από το γραφείο του Υπουργού... Για να περαστούν. Για να πάνε για πληρωμή... Τέλος πάντων. Εε... την Δευτέρα λοιπόν, θα προσπαθήσουν να επιχειρήσουν να γίνει αυτό, δηλαδή είπα στην [redacted] να έρθει σε επαφή με την [redacted] από την στιγμή που έχουμε δώσει το ok. Με πήρε [redacted] το απόγευμα της Παρασκευής, χθες... ...το είχε συζητήσει και με τον [redacted] Ναι και λέει ok προχωρήστε... Εάν τρέχουμε να προλάβουμε αυτή την στιγμή, τρέχουμε να προλάβουμε γιατί είναι αυτά... Εντάξει; Δεν είναι κρατικός είναι κοινοτικός... Η

είναι στο γραφείο του Υπουργού. απλά θα κάνει το διαδικαστικό... Δηλαδή θα μιλήσει με την . Για να της πει η τι κειμενάκι θα πρέπει να γράψει στοσο..., σε αυτό που θα στείλει. Εντάξει;... Ότι με βάσει τα τάδε, τάδε, τάδε, τάδε από..., κρίνουμε ότι πληρείται ο όρος της ανωτέρας βίας και κάνουμε αποδεκτή την ιεραρχική προσφυγή». Ο λέει στον Δημήτριο ΜΕΛΑ εν κατακλείδι: «Δημήτρη, σε παρακαλώ κάν' το μου αυτό γιατί θα..., θα τρελαθώ δεν μπορώ. Έχει ένα χρόνο που με έχει, με έχει φάει, πώς το λένε. Δεν εε... θα σκάσω» και ολοκληρώνουν την τηλεφωνική επικοινωνία,

Εν συνεχεία, την 09/11/2021 αποστάληκαν από τον / γραπτά μηνύματα προς τον Δημήτριο ΜΕΛΑ στα οποία αναφέρθηκαν τα εξής: «Μόλις με πήραν από το υπουργείο και μου είπαν ότι έγιναν δεκτές οι ιεραρχικές προσφυγές και να ξανακάνω αίτημα ανωτέρας βίας για τον κάθε παραγωγό. Να ανεβάσω την ίδια σύμβαση και να κάνω αίτημα ανωτέρας βίας. Άρχισε η κοπέλα στο γραφείο να τα κάνει και με ρώτησε εάν χρειάζεται να ανεβάσω και κάποιο άλλο έγγραφο στην ανωτέρα βία.... επειδή δεν μπορώ να βρω την θα κάνω αυτό ακριβώς που μου είπαν από το ΥΠΑΑΤ. Εάν χρειάζεται και κάτι άλλο, σε παρακαλώ ενημέρωσέ με, μην γίνει κάποιο λάθος τελευταία στιγμή. Χίλια ευχαριστώ για όλα!». Την ίδια ημέρα (09/11/2021) ο Δημήτριος ΜΕΛΑΣ απαντά στον με γραπτό μήνυμα ως εξής: «ΑΥΤΟ ΝΑ ΚΑΝΕΙΣ, ΤΟΥΣ ΤΟ ΕΙΠΕ. ΕΑΝ ΔΕΝ ΤΟ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΟΥΣΑ ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΕ ΣΩΤΗΡΙΑ! ΚΙ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΕΝ ΜΕΣΩ ΠΟΛΕΜΟΥ...». Ακολούθως, την 09/11/2021, απάντησε στον Δημήτριο ΜΕΛΑ με γραπτά μηνύματα ως εξής: «Το ξέρω Δημήτρη, για αυτό και σε χιλιοευχαριστώ... σε ένα 2ωρο το πολύ θα είναι έτοιμες όλες... με το καλό να πληρωθούν και να ηρεμήσουμε... και πάλι ευχαριστώ!».

Από την εισαγγελική έρευνα που διενεργήθηκε για την συγκεκριμένη περίπτωση προέκυψαν τα εξής: Σύμφωνα με την ΚΥΑ 2848/145689/28-12-2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι δικαιούχοι του Μέτρου 11 (Βιολογική Κτηνοτροφία) οφείλουν, κατ' έτος, να καλύπτονται από νόμιμη σύμβαση με σύμβουλο, ο οποίος υπάγεται στον κλάδο ΠΕ Γεωπόνων ή ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας. Η εν λόγω σύμβαση, θα πρέπει να συναφθεί και κατατεθεί στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΓΙΕ μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος εντός τριών (3) μηνών από την απόφαση Ένταξης κάθε δικαιούχου,

συνοδευόμενη από την Έναρξη Επιτηδεύματος/Εργασιών του συμβούλου. Όταν μεταβιβάζεται μια εκμετάλλευση ή τμήμα αυτής κατά την διάρκεια του πρώτου έτους εφαρμογής, την υποχρέωση αυτή έχει ο αποδέκτης και η προθεσμία των τριών (3) μηνών αρχίζει από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής οριστικοποίησης της μεταβίβασης. Κάθε σύμβαση πρέπει να έχει ελάχιστη διάρκεια ενός έτους. Πριν από την παρέλευση του έτους, και για κάθε επόμενο έτος, ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει, μέσω Πληροφοριακού Συστήματος, την αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ για κάθε αλλαγή, καταγγελία, ανανέωση κ.λπ., που αφορά στη σύμβαση με σύμβουλο. Για το έτος 2020, κατά την επεξεργασία πληρωμής της προκαταβολής του Μέτρου 11 «Βιολογική Κτηνοτροφία», οι τριάντα επτά (37) παραγωγοί του Νομού Σερρών, που υπέβαλλαν τις Ιεραρχικές Προσφυγές, εμφάνισαν εύρημα με κωδικό λάθους 100011 «εκπρόθεσμη υποβολή σύμβασης με σύμβουλο ή δήλωσης επαγγελματικής καταλληλότητας για το έτος αναφοράς πάνω από 25 ημερολογιακές ημέρες». Υπέβαλαν ενδικοφανή προσφυγή μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος κατά των αποτελεσμάτων του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, αιτούμενοι την αξιολόγηση της εκπρόθεσμης υποβολής λόγω ανωτέρας βίας, που αξιολογήθηκε και απορρίφθηκε από την αρμόδια επιτροπή ενστάσεων. Τα αποτελέσματα καταχωρήθηκαν στο Πληροφοριακό Σύστημα που υποστηρίζει το Μέτρο. Στην συνέχεια οι εν λόγω παραγωγοί υπέβαλαν ιεραρχικές προσφυγές στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίες αξιολογήθηκαν και εγκρίθηκαν από το ΥΠΑΑΤ. Υπέβαλαν μάλιστα εκ νέου τη σύμβαση με τον Γεωπόνο Σύμβουλο, αιτούμενοι την αξιολόγηση της εκπρόθεσμης υποβολής στο πλαίσιο της ανωτέρας βίας. Τα αποτελέσματα καταχωρήθηκαν στο Πληροφοριακό Σύστημα με έγκριση σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και σε επόμενη επεξεργασία πληρωμής κρίθηκαν επιλέξιμοι για πληρωμή.

Επί τη βάση των στοιχείων της έρευνας παρουσιάζονται για το Μέτρο 11, οι υποβληθείσες συμβάσεις με τον σύμβουλο [REDACTED] Ο.Ε.»/Α [REDACTED] για το έτος 2020. Όλοι οι παραγωγοί παρουσιάζουν τρεις (3) υποβολές. Η τρίτη (εκπρόθεσμη) υποβολή έγινε και για τους τριάντα επτά (37) παραγωγούς, την 11, 13 ή 14/07/2020, χωρίς την χρήση ανωτέρας βίας, η δεύτερη (εκπρόθεσμη υποβολή) την 09/02/2021, με την ένδειξη

«Ανωτέρα βία», η οποία αξιολογήθηκε την 20/05/2021 και απορρίφθηκε, και η τρίτη (εκπρόθεσμη υποβολή) με την ένδειξη ανωτέρας βίας έγινε την 09/11/2021, αξιολογήθηκε την 11/11/2021 και εγκρίθηκε. Όσον αφορά τις πληρωμές, κατά την επεξεργασία πληρωμής της προκαταβολής της 25/11/2020, αλλά και κατά την επεξεργασία πληρωμής της 1ης και 2ης εκκαθάρισης (την 28/06/2021 και 12/10/2021 αντίστοιχα), υπήρχε το εύρημα «100011 Εκπρόθεσμη Υποβολή Σύμβασης με Σύμβουλο», με αποτέλεσμα το τελικό ποσό προς πληρωμή να είναι μηδενικό. Κατά την επεξεργασία πληρωμής της 3ης εκκαθάρισης που έγινε την 11/11/2021, οι παραγωγοί πληρώθηκαν το συνολικό αιτηθέν ποσό.

Ταυτοποιήθηκαν τριάντα επτά (37) συγκεκριμένοι παραγωγοί του Νομού Σερρών (τα στοιχεία των οποίων υπάρχουν στην δικογραφία), οι οποίοι έλαβαν συνολικά, βάσει της 3ης εκκαθάρισης της 11/11/2021, για το Μέτρο 11 το ποσό των 224.686,58 ευρώ. Η σχετική πληρωμή διενεργήθηκε την 19/11/2021 [βλ. επί των ανωτέρω ευρημάτων την με αριθ. πρωτ. 769/23-03-2026 Αναφορά Πεπραγμένων της Υποδιεύθυνσης Δίωξης Οικονομικών Εγκλημάτων της Ελληνικής Αστυνομίας, σελ.16 επ.]. Στο πλαίσιο αξιολόγησης των ανωτέρω ευρημάτων, προκύπτει ότι η προκειμένη περίπτωση, δεν συνιστά ένα απλό διοικητικό σφάλμα, αλλά αποτελεί το χρονικό μιας οργανωμένης θεσμικής συμπαιγνίας. Πρόκειται για χαρακτηριστική περίπτωση που αποτυπώνει το πώς η κορυφή του ελεγκτικού μηχανισμού (ΟΠΕΚΕΠΕ), το αρμόδιο Υπουργείο και κορυφαίοι πολιτικοί παράγοντες της Χώρας (βουλευτής) συνεργάστηκαν με έναν ιδιώτη (ΚΥ Δ) για να ανατρέψουν τις νόμιμες αποφάσεις των ελεγκτικών επιτροπών του ως άνω Οργανισμού, προκειμένου να υπαρπάζουν ευρωπαϊκά κονδύλια. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ΚΥΑ 2848/145689/28-12-2016 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), ο νομοθέτης έθεσε έναν απαράβατο κανόνα για όσους λαμβάνουν τα ιδιαίτερα υψηλά κονδύλια της βιολογικής κτηνοτροφίας: Βάσει του Άρθρου 8 (Γραμμή Βάσης - Δεσμεύσεις Δικαιούχων), όλοι οι δικαιούχοι οφείλουν κατ' έτος να καλύπτονται από νόμιμη σύμβαση με Γεωπόνου Σύμβουλο, ο οποίος τους καθοδηγεί στις αυστηρές απαιτήσεις της βιολογικής παραγωγής. Η νομοθεσία δίνει μια σαφή, γενναιόδωρη αλλά αυστηρή προθεσμία: Η σύμβαση αυτή πρέπει να συναφθεί και να κατατεθεί ηλεκτρονικά στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ) εντός τριών (3) μηνών από την απόφαση ένταξης κάθε δικαιούχου.

Το έτος 2020, ο διαχειριστής του ΚΥΔ [REDACTED] υπεύθυνος για την έγκαιρη υποβολή των φακέλων των πελατών του, υπέβαλε τις συμβάσεις και για τους τριάντα επτά (37) παραγωγούς εκπρόθεσμα (11-14/07/2020). Το μηχανογραφικό σύστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ εφαρμόζοντας ορθά την ενωσιακή νομοθεσία, εντόπισε την καθυστέρηση άνω των 25 ημερών, έβγαλε το ως αναφερόμενο εύρημα με κωδικό λάθους 100011: «Εκπρόθεσμη υποβολή σύμβασης με σύμβουλο... πάνω από 25 ημερολογιακές ημέρες» και μπλόκαρε τις πληρωμές - έτσι οι τριάντα επτά (37) παραγωγοί βρέθηκαν αυτομάτως εκτός πληρωμής.

Προκειμένου να αποσοβήσει την πιθανότητα να χάσουν τα χρήματα οι πελάτες του, ο [REDACTED] ενήργησε ως εξής: Όταν διαπίστωσε τον μηδενισμό, επιχείρησε στις 09/02/2021 (2η υποβολή) να ξεγελάσει το σύστημα επικαλούμενος εκ των υστέρων «Ανωτέρα Βία» μέσω της διαδικασίας των ενδικοφανών προσφυγών (ενστάσεων). Ωστόσο, η αρμόδια ελεγκτική επιτροπή του ΟΠΕΚΕΠΕ έκανε το καθήκον της: Επειδή δεν υπήρχαν πραγματικά δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν γεγονός ανωτέρας βίας (όπως επιβάλλει ο νόμος), αξιολόγησε τα αιτήματα στις 20/05/2021 και τα απέρριψε νομίμως. Τα αποτελέσματα καταχωρήθηκαν στο Πληροφοριακό Σύστημα και οι πίνακες των μη παραδεκτών αιτήσεων οριστικοποιήθηκαν.

Αφού απέτυχαν οι νόμιμες και διοικητικές οδοί, ενεργοποιήθηκε η άνωθεν πολιτική πίεση, μέσω του βουλευτή Σερρών Κώστα ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ του Αχιλλέα για να ασκήσει την κρίσιμη πολιτική πίεση, ο οποίος παρενέβη άμεσα στην ηγεσία του Υπουργείου και το αίτημά του διαβίβασε ο Υπουργός μέσω του ως άνω συνεργάτη του, όπως αποκαλύπτεται από τις νόμιμα καταγεγραμμένες συνομιλίες. Στήθηκε έτσι μια πρωτοφανής θεσμική σκευωρία προκειμένου να καταστρατηγηθεί το πληροφοριακό σύστημα πριν κλείσει το οικονομικό έτος του Ευρωπαϊκού Ταμείου: Από τη μία πλευρά, παρότι ο νόμος απαιτούσε ουσιαστικό έλεγχο, το Υπουργείο απλώς υπάκουσε στην εντολή. Μάλιστα, η υπάλληλος του ΟΠΕΚΕΠΕ [REDACTED] καθοδήγησε την συνεργάτιδα του τότε Υπουργού [REDACTED] να φτιάξει ένα απλό «κειμενάκι», βαφτίζοντας αυθαίρετα την αργοπορία των τριάντα επτά (37) παραγωγών ως δήθεν «ανωτέρα βία», χωρίς κανένα αποδεικτικό στοιχείο, μόνο και μόνο για να υπάρξει μια ψευδής νομιμοφάνεια. Από την άλλη πλευρά, ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Δημήτριος ΜΕΛΑΣ, έχοντας την προτροπή, πίεση και έγκριση της

Διοίκησης/Υπουργείου, επικοινωνήσε απευθείας με τον διαχειριστή του ΚΥΔ [REDACTED] του υπέδειξε να μπει στο σύστημα, να ανεβάσει ξανά τις ίδιες ακριβώς εκπρόθεσμες συμβάσεις, αλλά αυτή τη φορά να κάνει “κλικ” στο πεδίο «Αίτημα Ανωτέρας Βίας». Ακολουθώντας τις οδηγίες της Διοίκησης, ο [REDACTED] εισήγαγε δολίως τριάντα επτά (37) ψευδή αιτήματα «ανωτέρας βίας» στο Πληροφοριακό Σύστημα. Συγκεκριμένα, την 09/11/2021, [REDACTED] ακολουθώντας την εντολή του Προέδρου («ΑΥΤΟ ΝΑ ΚΑΝΕΙΣ...»), προβαίνει στην 3η υποβολή. Ανεβάζει ξανά στο σύστημα τις ίδιες ακριβώς εκπρόθεσμες συμβάσεις, «τικάροντας» ξανά το πεδίο «Ανωτέρα Βία», παρότι είχαν ήδη απορριφθεί τον Μάιο. Την 11/11/2021, ήτοι μέσα σε μόλις 48 ώρες, η Διοίκηση του ΟΠΕΚΕ.ΓΙΕ “αξιολογεί” και εγκρίνει τα τριάντα επτά (37) ψευδή αιτήματα. Μέσω αυτής της έγκρισης, παρακάμπτεται η δικλείδα ασφαλείας του συστήματος, διαγράφεται εικονικά το εύρημα 100011 και το σύστημα τους αναγνωρίζει πλέον ως «επιλέξιμους». Με το σύστημα πλέον νοθευμένο, την ίδια ακριβώς ημέρα της έγκρισης (11/11/ 2021) «τρέχει» η 3η εκκαθάριση. Αυτή τη φορά το ποσό δεν μηδενίζεται. Το αποτέλεσμα της δόλιας αυτής μεθόδευσης υλοποιείται ταμειακά την 19/11/2021, οπότε και εκταμιεύεται στους τραπεζικούς λογαριασμούς των τριάντα επτά (37) παραγωγών το συνολικό ποσό των 224.686,58 ευρώ, το οποίο προέρχεται από τον ενωσιακό προϋπολογισμό (ΕΓΤΑΑ) και την εθνική συμμετοχή.

Επί τη βάσει των ανωτέρω ευρημάτων προκύπτει ότι στην Αθήνα, κα το χρονικό διάστημα από την 05/11/ 2021 έως και την 19/11/2021, ο τότε Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Δημήτριος ΜΕΛΑΣ του Σταύρου, ενεργώντας από κοινού, κατόπιν συναπόφασης και με κοινό δόλο, με την υπάλληλο του ΟΠΕΚΕΠΕ [REDACTED]

[REDACTED] Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας του ΟΠΕΚΕΠΕ, διαχειρίστηκαν τους οικείους πόρους κατά παράβαση των κανόνων επιμελούς διαχείρισης και με την πράξη τους αυτή, ελάττωσαν εν γνώσει τους και παρανόμως τη δημόσια και ενωσιακή περιουσία, προκαλώντας βέβαιη και οριστική ζημία που υπερβαίνει το ποσό των 120.000 ευρώ, την δε απόφασή τους αυτή προκάλεσε κατά τα ανωτέρω με αίτημα του βουλευτή Κ.Αχ. Καραμανλή ο τότε Υπουργός ΑΑΤ κ. Σπ. Λιβανός δια των συνεργατών του [REDACTED]

Γ2.7 Στις 3/12/2021 ο Δ. ΜΕΛΑΣ συνομιλεί τηλεφωνικά με τον [REDACTED] συνεργάτη του Υπουργού ΑΑΤ Σπ. Λιβανού. Ο συνεργάτης του Υπουργού αναφέρεται σε πρόσωπο με το επώνυμο [REDACTED] από το Νεοχώρι, ο οποίος είναι φίλος του Υπουργού. Ο [REDACTED] θέλει να ξέρει εάν το πρόσωπο αυτό μπορεί να σωθεί και ο Δ. ΜΕΛΑΣ απαντά «εάν καλλιεργεί, σίγουρα θα τον σώσουμε». Στις 8/12/2021 ο Δ. ΜΕΛΑΣ έχει μια νέα τηλεφωνική επικοινωνία με τον [REDACTED] στην οποία ο πρώτος ενημερώνει τον τελευταίο ότι στο ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο θα βρει απάντηση για τον [REDACTED] τον ρωτάει «το έφτιαξες;». Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΕΛΑΣ του λέει να δει την απάντηση στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και ακολούθως τον ενημερώνει ότι εκτελέστηκε ένας επιτόπιος έλεγχος στον παραγωγό και ότι (προφανώς δεν βρέθηκαν) «...ούτε τιμολόγια όπως λέει, ούτε αγορά σπόρων, ούτε πωλήσεις, τίποτα απολύτως».

Η εισαγγελική έρευνα ταυτοποίησε τον εν λόγω παραγωγό, στον οποίο έγινε έλεγχος στις 3/12/2021. Βασισμένοι στις σχετικές αποδείξεις που παρείχε ο ΟΠΕΚΕΠΕ, έναν έλεγχο έλαβε χώρα για το αγροτεμάχιο του με κωδικό αναφοράς αγροτεμαχίου βόσκησης 2852829783 με μηδενικό βαθμό επιλεξιμότητας, με ερμηνεία φωτογραφίας και αρχικά απορρίφθηκε εξαιτίας του χωρικού διασταυρωτικού ελέγχου με κωδικό «59006- Περιοχή ψηφιοποιημένου αγροτεμαχίου εντός βοσκοτόπων με συντελεστή επιλεξιμότητας ref non-0». Σύμφωνα με το έγγραφο με αριθμό 32153/27.05.2021 του ΟΠΕΚΕΠΕ «Κατά τη διάρκεια ψηφιοποίησης ενός αγροτεμαχίου εντός μηδενικής επιλεξιμότητας περιοχής βόσκησης το αγροτεμάχιο θεωρείται ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ασχέτως της ομάδας καλλιεργειών στην οποία έχει κηρυχθεί». Σημειώνεται ότι το αναφερόμενο αγροτεμάχιο σε μια περιοχή 0.30 εκταρίων, στην περιοχή Αγράμπελη Αιτωλοακαρνανίας, έχει δηλωθεί στις αιτήσεις στήριξης για τα έτη 2019-2024 και ο ως άνω παραγωγός κ. [REDACTED] εισέπραξε ενισχύσεις από τον ΟΠΕΚΕΠΕ για τα έτη 2019- 2024 συνολικού ποσού 13.934,98 ευρώ.

Γ2.8 Στις 13/08/2021, ο συνεργάτης του Υπουργού ΑΑΤ [REDACTED] είχε τηλεφωνική συνομιλία με τον ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΕΛΑ. Ο πρώτος ρώτησε τον δεύτερο εάν κάτι συνέβη με τον [REDACTED] και ο Μελάς απαντά ότι θα τον ενημερώσει στο τέλος Αυγούστου. Τότε, ο Μελάς προσθέτει ότι ένας από αυτούς

είναι ήδη τακτοποιημένος. Ακολουθώς [redacted] θέλει να γνωρίζει εάν οι λογαριασμοί τους είναι ξεμπλοκαρισμένοι και προσθέτει ότι τα αναφερόμενα 2 άτομα είχαν προβλήματα στις πληρωμές αναφορικά με τα έτη 2015-2017. Ο ΜΕΛΑΣ τότε προσθέτει ότι το έτος 2015 θα ξεμπλοκαριστεί αρχές Οκτωβρίου. Στις 17/09/2021, οι ΜΕΛΑΣ και [redacted] έχουν μια νέα συνομιλία για το ίδιο ζήτημα και [redacted] ρωτά εάν το ζήτημα με τον [redacted] έχει λυθεί. Στις 4/10/2021, ο Μελάς συνομιλεί με τον κύριο [redacted] και ο πρώτος ρωτάει στον δεύτερο σχετικά με το ζήτημα που αφορά τον [redacted] και τον [redacted] από την Αιτωλοακαρνανία, αναφερόμενος σε πληρωμές μετά από νέους ελέγχους για προηγούμενα έτη και την ίδια μέρα στέλνει μήνυμα στον ΜΕΛΑ με τον αριθμό ΑΦΜ των δυο ανωτέρω αναφερομένων προσώπων. Ο ΜΕΛΑΣ συζητά και πάλι το παραπάνω ζήτημα με τον συνεργάτη του Υπουργού στις 13/10/2021 και στις 27/11/2021. Η έρευνα βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη για τους αναφερόμενους παραγωγούς, ωστόσο η ως άνω πολιτική παρέμβαση, η οποία φέρεται να γίνεται για να «ξεμπλοκαριστούν» οι πληρωμές προς τα ως άνω πρόσωπα από την εκλογική περιφέρεια του Υπουργού ΑΑΤ αρκετά έτη μεταγενέστερα, προφανώς πρέπει να διερευνηθεί ως προς την νομιμότητά της, ειδικά καθώς συμπεριλαμβάνεται στο διαβιβαστικό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας προς την Βουλή σε συνδυασμό με τις άλλες περιπτώσεις.

Γ2.9 Στις 29/09/2021 ο Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Δ. ΜΕΛΑΣ συνομιλεί τηλεφωνικά με τον συνεργάτη του Υπουργού [redacted] και ο τελευταίος τον ρωτά πότε μπορούν να τον επισκεφθούν τρία πρόσωπα (πατέρας και 2 γιοί) με το επώνυμο [redacted] από το ΜΟΥΖΑΚΙ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ, πληγέντες από την κακοκαιρία ΙΑΝΟΣ. [redacted] προσθέτει ότι αυτά τα πρόσωπα δεν δικαιώθηκαν στις ενστάσεις τους και θα προβούν σε νομικές ενέργειες και ζητάει από τον ΜΕΛΑ να μην εκκινήσει τη διαδικασία ανάκτησης αδικαιολόγητων πληρωμών. Κατά τη διάρκεια της εισαγγελικής έρευνας ταυτοποιήθηκαν δύο παραγωγοί με το συγκεκριμένο επώνυμο από τον Ν. Καρδίτσας, οι οποίοι βρίσκονταν υπό διερεύνηση για την αίτηση ενίσχυσης του έτους 2019. Η έρευνα για τα πρόσωπα αυτά ακόμα εκκρεμεί, ωστόσο η ως άνω πολιτική παρέμβαση, η οποία φέρεται να γίνεται για να μην κινηθεί διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθεισών πληρωμών προφανώς πρέπει να

διερευνηθεί ως προς την νομιμότητά της, ειδικά καθώς συμπεριλαμβάνεται στο διαβιβαστικό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας προς την Βουλή σε συνδυασμό με τις άλλες περιπτώσεις.

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθούν και τα εξής: Τα αναφερόμενα στις ως άνω παραγράφους Γ2.8 και Γ2.9 από μόνα τους δεν θα δικαιολογούσαν την κατάθεση πρότασης για την σύσταση επιτροπής προκαταρκτικής εξέτασης, ειδικά από την στιγμή που η εισαγγελική έρευνα δεν έχει καταλήξει προς ώρας σε ασφαλή συμπεράσματα. Πλην όμως, ενόψει του αριθμού και της φύσης των λοιπών παρεμβάσεων του Υπουργού ΑΑΤ δια των ανωτέρω στενών συνεργατών του που σκιαγραφούνται στις παραγράφους Γ2.1 - Γ2.7 και Γ2.10, που καταδεικνύουν μια εξακολουθητική συμπεριφορά, αλλά και για να αποφευχθεί η διάσπαση της ενιαίας εξέτασης και αντιμετώπισης όλων των περιπτώσεων που διαβίβασε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, ώστε να μην απομένουν εκκρεμότητες, κρίνεται για λόγους δικονομικής οικονομίας σκόπιμο να ενταχθούν στις υπό διερεύνηση περιπτώσεις, ώστε εφόσον η Επιτροπή συγκροτηθεί με απόφαση της Βουλής να προχωρήσει σε διερεύνηση ζητώντας τυχόν νέα στοιχεία από τις εισαγγελικές αρχές.

Γ2.10 Στις 9/11/2021 λαμβάνει χώρα μια τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ του Δ. ΜΕΛΑ και του συνεργάτη του Υπουργού ΑΑΤ [REDACTED] κατά την οποία ο τελευταίος του ζητά να ρίξει μια ματιά στα μηνύματα που του έχει στείλει. Ο Δ. ΜΕΛΑΣ απαντάει ότι θα προωθήσει τώρα τα μηνύματα στον [REDACTED]. Ακολούθως στέλνει μήνυμα στον [REDACTED], Γενικό Διευθυντή του ΟΠΕΚΕΠΕ, με το ακόλουθο περιεχόμενο: «από [REDACTED] καλημέρα. Σου στέλνω το ΑΦΜ [REDACTED] και [REDACTED]. Ο αριθμός καταχώρισης ακινήτου έχει καταχωρηθεί λανθασμένα». Στις 22/11/2021, οι [REDACTED] και Μελάς συνομιλούν ξανά για το ίδιο ζήτημα και ο συνεργάτης του ΥΠΑΑΤ λέει ότι έστειλε στον Δ. Μελά δύο ονόματα, ο ένας ονομάζεται [REDACTED]. Προσθέτει ότι ένα από αυτά τα δύο ονόματα του μετέφερε ότι περιλαμβάνεται σε μια ομάδα 200 ατόμων με ανάλογο πρόβλημα που η ΕΝΩΣΗ έχει αποστείλει στον ΟΠΕΚΕΠΕ για διόρθωση. Ο ΜΕΛΑΣ τότε ρωτάει εάν [REDACTED] γνωρίζει σχετικά με την υπόθεση και ο [REDACTED] απαντά

ότι ο παραγωγός είναι κατά 20% ιδιοκτήτης του αγροτεμαχίου και ο αδερφός του κατά 80% ιδιοκτήτης του ίδιου αγροτεμαχίου, όμως στο σύστημα αυτό το αγροτεμάχιο έχει καταγραφεί ως αποκλειστική ιδιοκτησία του ενός και επομένως δεν μπορεί να πληρωθεί, ζητώντας από τον ΜΕΛΑ να «το φτιάξει».

Από την έρευνα ταυτοποιήθηκαν οι παραγωγοί Ι [redacted] και [redacted] από τον Νομό Αιτωλοακαρνανίας. [redacted]

[redacted] κατείχε 5,75 δικαιώματα για το έτος 2020 και είχε δηλώσει στην αίτηση ενίσχυσης στον ΟΠΕΚΕΠΕ 5,81 ενώ η ταυτοποιημένη έκταση ήταν επίσης 5,81. Για το έτος 2021, είχε 17,02 δικαιώματα και το σύνολο των δηλωμένων εκτάσεων ήταν 17,07, ενώ η ταυτοποιημένη περιοχή ήταν 16,87. Αυτή η διαφορά καταχωρήθηκε με κωδικούς σφάλματος 54101 «μη επιλεξιμη περιοχή αγροτεμαχίου» και 57101 «περιοχή ψηφιοποιημένου αγροτεμαχίου μικρότερου του δηλωθέντος εκτός ορίων ανοχής». Ο [redacted]

δήλωσε στην αίτηση ενίσχυσης του ΟΠΕΚΕΠΕ για το έτος 2021 συνολικά 19 αγροτεμάχια, ως ιδιοκτήτης ή ενοικιαστής. Σχετικά με τα αγροτεμάχια με αριθμό 24,25,26 και 27, αυτά δηλώθηκαν ως 100% ιδιότητα από τον ίδιο, αλλά στο Ε9 του τα ίδια αγροτεμάχια ήταν δηλωμένα ως 18,75 ιδιοκτησίας του. Συνολικά ο ανωτέρω εισέπραξε ενισχύσεις της τάξεως των 35.776,82 ΕΥΡΩ για την περίοδο 2019-2024. Ο έτερος [redacted] είχε 2,20 τίτλους για το έτος 2020. Η συνολική δηλωμένη έκταση ήταν 2,20 και η ταυτοποιημένη 2,20. Για το έτος 2021, είχε 2,20 τίτλους και η συνολική δηλωθείσα και ταυτοποιημένη έκταση ήταν 2,23. Δήλωσε στην αίτηση ενίσχυσης 3 αγροτεμάχια, ένα σαν ιδιοκτήτης, ένα σαν ενοικιαστής και ένα σαν εν μέρει ιδιοκτήτης και εν μέρει ενοικιαστής. Αναφορικά με το αγροτεμάχιο του οποίου, δήλωσε ιδιοκτήτης, στη δήλωση του Ε9 ήταν δηλωμένο ως κατά 50% στην ιδιοκτησία του, αλλά σύμφωνα με τα στοιχεία από το Κτηματολόγιο, αυτό το αγροτεμάχιο ανήκει στον κ. [redacted]

[redacted] Ο [redacted] εισέπραξε ενισχύσεις της τάξεως των 6.801,26 ΕΥΡΩ, κατά την περίοδο 2019-2024. Οι ανωτέρω ενισχύσεις φέρονται πως εισπράχθηκαν παρά τα ως άνω προβλήματα με απόφαση του Δ. Μελά που προκλήθηκε από τον Υπουργό ΑΑΤ μέσω της παρέμβασης του ως άνω συνεργάτη του.

Γ3. Σε ό,τι αφορά την Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κυρία Φωτεινή Αραμπατζή, στις 26.8.2021 και ενώ ασκούσε τα ως άνω καθήκοντα της Υφυπουργού ΑΑΤ επικοινωνήσε με δική της πρωτοβουλία με τον Δημήτριο Μελά, Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ και ζήτησε να πληροφορηθεί πότε θα πληρωθεί ο παραγωγός [REDACTED] από τον Οργανισμό. Ο Δ. Μελάς της απάντησε ότι θα πληρωθεί τον Οκτώβριο και ότι έχει εκκρεμείς πληρωμές για έτη 2015 ή 2018. Στις 16.10.2021 η Φ. Αραμπατζή τηλεφωνεί εκ νέου στον Δ. Μελά ρωτώντας πότε θα πληρωθεί ο ανωτέρω και ο Δ. Μελάς απαντά ότι θα τον είχαν πληρώσει κανονικά αλλά εκκρεμεί η έκδοση υπουργικής απόφασης που καθυστερεί την διαδικασία, προσθέτοντας ότι περιμένει να πληρωθεί το έτος 2018 μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου του 2021. Κατά τη διάρκεια της έρευνας διαπιστώθηκε ότι για τον παραγωγό [REDACTED] πραγματοποιήθηκε διοικητικός έλεγχος το 2018 από τον ΟΠΕΚΕΠΕ χωρίς ευρήματα. Ο εν λόγω παραγωγός υπέβαλε στον ΟΠΕΚΕΠΕ αιτήσεις ενίσχυσης για τα έτη 2014-2018 και έλαβε επιδοτήσεις συνολικού ποσού 47.205,53 € για το 2014, 21.286,06 € για το 2015, 22.002,09 € για το 2016, 20.474,24 € για το 2017 και 24.283,15 € για το 2018. Δεν διαπιστώθηκε εάν υπήρξε καθυστέρηση σχετικά με αυτές τις πληρωμές προς τον προαναφερθέντα παραγωγό. Επιπλέον, από τα στοιχεία που παρείχε ο ΟΠΕΚΕΠΕ προκύπτει ότι καταβλήθηκαν αχρεωστήτως ενισχύσεις στον εν λόγω παραγωγό για τα έτη 2011, 2017 και 2020, οι οποίες συμψηφίστηκαν αφήνοντας μηδενικό χρεωστικό υπόλοιπο.

Επίσης, κατά την ίδια συνομιλία που έλαβε χώρα στις 26/08/2021, η κυρία Αραμπατζή αναφέρεται σε τρεις ΑΦΜ που αντιστοιχούν σε τρεις κτηνοτρόφους (πατέρα και δύο παιδιά) από το χωριό Αγγίστα (Σέρρες), οι οποίοι στις 21/09/2021 επρόκειτο να ελεγχθούν από την Περιφερειακή Διεύθυνση του ΟΠΕΚΕΠΕ στη Θεσσαλονίκη. Προσθέτει ότι τα ίδια πρόσωπα έχουν ήδη ελεγχθεί από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στις 07/10/2020, ότι είναι η πρώτη φορά που το άτομο αυτό επικοινωνεί μαζί της, ότι θα στείλει στο email του τους ΑΦΜ τους (δεν γίνεται αναφορά σε αυτούς τους ΑΦΜ κατά τη διάρκεια της συνομιλίας) και ρωτά τον Μελά: «τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό;».

Ο Μελάς απαντά ότι θα ήταν προκλητικό να μην ελεγχθούν από τον ΟΠΕΚΕΠΕ αφού ο έλεγχος έχει ήδη αποφασιστεί, αλλά, αν είναι χρήσιμο, μπορούν να αναβάλουν για λίγο τον έλεγχο. Η Υφυπουργός κυρία Αραμπατζή συμφωνεί και ζητά να μην τους φερθούν άσχημα κατά τον διοικητικό έλεγχο. Ο Μελάς

συμφωνεί και προσθέτει ότι θα επικοινωνήσει με την Περιφερειακή Διεύθυνση του ΟΠΕΚΕΠΕ στη Θεσσαλονίκη. Κατά την πορεία της έρευνας και βάσει των στοιχείων που παρείχε ο ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως αναφέρεται στο διαβιβαστικό της Εισαγγελίας, δεν κατέστη δυνατός ο εντοπισμός των αναφερόμενων τριών κτηνοτρόφων από την Αγγίστα Σερρών, πράγμα που πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο της προκαταρκτικής εξέτασης.

Από τα παραπάνω αναφερόμενα στοιχεία, τα οποία περιέχονται στην διαβιβασθείσα στην Βουλή ποινική δικογραφία και εκτίθενται ειδικότερα στην υπ. αριθ. Ι.000517/30.3.2026 πρόταση των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων, συνταχθείσα σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, προκύπτει ότι στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης προκαταρκτικής εξέτασης ανέκυψαν αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία σχετίζονται με τα ως άνω μέλη της Κυβέρνησης Σπυρίδωνα – Παναγιώτη Λιβανό του Διονυσίου και Φωτεινή Αραμπατζή του Αθανασίου, σχετικά με τα αδικήματα της ηθικής αυτουργίας σε απιστία εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε., κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, για τα οποία αρμόδια είναι αποκλειστικά η Βουλή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 παρ. 1, 2 Σ και 4 παρ. 1,2,3,4 του Ν. 3126/2003.

Δ. Συμπεράσματα – Υπαγωγή

Δ1. Το άρθρο 86 του Συντάγματος ρυθμίζει, από κοινού με τον εκτελεστικό του νόμο 3126/2003 «περί ποινικής ευθύνης Υπουργών», όπως ισχύει, και τα άρθρα 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής, το θεσμό της ποινικής ευθύνης των Υπουργών, καθιστώντας τη Βουλή αποκλειστικά αρμόδια για την άσκηση δίωξης κατά όσων διατελούν ή διετέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί για ποινικά αδικήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος, «[Π]ρόταση άσκησης δίωξης υποβάλλεται από τριάντα τουλάχιστον βουλευτές. Η Βουλή, με απόφασή της που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών

συγκροτεί ειδική κοινοβουλευτική επιτροπή για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, διαφορετικά η πρόταση απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη. Το πόρισμα της επιτροπής του προηγούμενου εδαφίου εισάγεται στην Ολομέλεια της Βουλής, η οποία αποφασίζει για την άσκηση ή μη δίωξης. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών. Με τη διαδικασία και την πλειοψηφία του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής η Βουλή μπορεί οποτεδήποτε να ανακαλεί την απόφασή της ή να αναστέλλει τη δίωξη, την προδικασία ή την κύρια διαδικασία».

Δ2. Περαιτέρω, ο Κανονισμός (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17.12.2013 αφορά τη χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και καταργεί προηγούμενους κανονισμούς (EEC 352/78, EC 165/94, EC 2799/98, κ.ά.), ενώ από την περίοδο 2023 – 2027 ισχύει ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 για τη χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της ΚΑΠ, καταργώντας τον Κανονισμό (ΕΕ) 1306/2013. Μεταξύ των κανόνων που επιβάλλει η ευρωπαϊκή νομοθεσία είναι και η διάταξη για την απαγόρευση καταστρατήγησής τους. Σύμφωνα με το άρθρο 60 του Κανονισμού 1306/2013: *«Χωρίς να θίγονται ειδικές διατάξεις, κανένα πλεονέκτημα που προβλέπεται από τον τομεακό αγροτικό κανονισμό δεν πρέπει να χορηγείται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, για το οποίο αποδεικνύεται ότι οι συνθήκες για την απόκτηση του πλεονεκτήματος δημιουργήθηκαν τεχνητά, κατά παράβαση των στόχων της νομοθεσίας».* Η ως άνω διάταξη ουσιαστικά επαναλαμβάνει το άρθρο 29 του Κανονισμού 1782/2003, το οποίο αποτυπώνει τη νομολογία σύμφωνα με την οποία δεν είναι δυνατή η επίκληση του ενωσιακού δικαίου με δόλιο ή καταχρηστικό τρόπο.

Οι κανόνες ορθής και σύννομης διαχείρισης των καθεστώτων ενισχύσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ ορίζονται στα Άρθρα 58 και 59 του Κανονισμού 1306/2013. Αυτά επιβάλλουν στα κράτη μέλη να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτελεσματική πρόληψη της απάτης, ειδικά σε περιοχές υψηλού κινδύνου, να δρουν αποτρεπτικά λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και τα οφέλη, να ανιχνεύουν και να διορθώνουν παρατυπίες, να επιβάλλουν κυρώσεις που να είναι αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές σύμφωνα με το ενωσιακό ή, ελλείψει αυτού, το εθνικό δίκαιο και,

εφόσον χρειάζεται, να ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά με τόκο και να προσφεύγουν νομικά για το σκοπό αυτό. Το Δικαστήριο της ΕΕ έχει ήδη αποφανθεί ότι για να διαπιστωθεί καταχρηστική πρακτική απαιτείται: (α) Συνδυασμός αντικειμενικών συνθηκών κατά τις οποίες, παρά την τυπική συμμόρφωση με τους κανόνες, ο σκοπός αυτών δεν έχει επιτευχθεί· και (β) Υποκειμενική πρόθεση του ενδιαφερόμενου να αποκομίσει πλεονέκτημα από το δίκαιο της ΕΕ δημιουργώντας τεχνητά τις απαιτούμενες συνθήκες. (Υπόθεση Slancheva, C-434/12)

Δ3. Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 390 παρ. 1 του ΠΚ προκύπτει ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της απιστίας απαιτείται αντικειμενικώς:

α) Πρόσωπο που έχει την επιμέλεια ή διαχείριση της περιουσίας άλλου, ιδιότητα που μπορεί να πηγάζει από δικαιοπραξία (λ.χ. σύμβαση εντολής, πληρεξουσιότητας, εργασίας) ή εκ του νόμου, όπως εν προκειμένω βάσει των διατάξεων περί κοινοτικών ενισχύσεων και λειτουργίας του ΟΠΕΚΕΠΕ και η οποία πρέπει να υπάρχει στο δρόμο κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, ενώ η επιμέλεια ή διαχείριση μπορεί να αφορά σε όλη την περιουσία, ή σε μέρος της, ή και σε μία μόνο πράξη.

β) Πράξη ή παράλειψη προκαλούσα βέβαιη ζημία στην περιουσία άλλου. Η πράξη πρέπει να εμφανίζεται ως εξωτερική και δικαιοπρακτική. Κατά κανόνα, τέτοιο χαρακτήρα έχουν οι δικαιοπραξίες, οι οιονεί δικαιοπραξίες, οι διαδικαστικές πράξεις, οι δικαιοπρακτικές παραλείψεις, ενώ δεν αρκεί η ενέργεια υλικών πράξεων, αλλά πρέπει να υπάρχει δυνατότητα πρωτοβουλίας και λήψης αποφάσεων με κίνδυνο και ευθύνη του διαχειριστή και η πράξη ή η παράλειψη να επιφέρει ζημία στην ξένη περιουσία, χωρίς όμως σκοπό ιδιοποίησης καθώς τότε θα πρόκειται περί υπεξαίρεσης. Αντίθετα, δεν συνιστούν διαχειριστικές πράξεις εσωτερικές ενέργειες με υλικό ή και δικαιοπρακτικό χαρακτήρα (λ.χ. διαχειριστής διαγράφει αρχείο πελατών, λαμβάνει ο ίδιος χωρίς δικαίωμα άτοκο δάνειο από το ταμείο της εταιρείας και μηνιαία αντιμισθία υψηλότερη από την εγκριθείσα κτλ). Έτσι, αν η ζημία γίνει με εσωτερική ενέργεια, η οποία δεν εμφανίζεται εξωτερικά ως διαχειριστική πράξη, όπως με ιδιοποίηση ή καταστροφή ξένου πράγματος λαμβάνει τον

χαρακτήρα της υπεξαίρεσης ή της φθοράς. Ως περιουσία νοείται η κινητή ή ακίνητη, την οποία ο δράστης διαχειρίζεται ή έχει την επιμέλειά της, γι' αυτό και, όταν πρόκειται περί περιουσίας νομικού προσώπου η περιουσία είναι ξένη για τον διαχειριστή.

γ) Επαγωγή ζημίας στην ως άνω περιουσία, που μπορεί να είναι θετική ή αποθετική και δεν αίρεται η ζημία εκ του ότι ο ζημιωθείς έχει αξίωση αποζημίωσης.

δ) Κατάχρηση της παραπάνω εξουσίας του δράστη από την οποία προκαλείται η άνω ζημία, ήτοι ενέργεια ή παράλειψη που τελείται καθ' υπέρβαση των ορίων της επιτρεπτής δράσης του αντιπροσώπου επί τη βάση της εσωτερικής σχέσεως, κατά παράβαση των κανόνων της επιμελούς διαχείρισης και στο πλαίσιο των δυνατοτήτων να προκαλεί την παραγωγή εννόμων συνεπειών.

Υποκειμενικώς απαιτείται δόλος, που πρέπει να είναι άμεσος, καθόσον η διατύπωση του παραπάνω άρθρου, «με γνώση», καταδεικνύει έγκλημα υπερχειλούς υποκειμενικής υπόστασης, η οποία περιλαμβάνει τη γνώση και τη θέληση επαγωγής της ζημίας, δηλαδή της βλάβης της περιουσίας, αρκούσης και πιθανότητας ως προς την επέλευση του κινδύνου, ενώ τα κίνητρα και ο περαιτέρω σκοπός είναι αδιάφορα και δεν απαιτείται σκοπός οφέλους, όπως νοσηφισμού (ΑΠ 261/2022, ΑΠ 1119/2020, ΑΠ 593/2019).

Περαιτέρω, στο άρθρο 46 παρ.1 του ΠΚ, που φέρει τον γενικό τίτλο «Ηθικός αυτουργός και προβοκάτορας», ορίζεται ότι: «Με την ποινή του αυτουργού τιμωρείται όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει την άδικη πράξη που διέπραξε». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι για την ύπαρξη ηθικής αυτουργίας απαιτείται να συντρέχουν αντικειμενικώς μεν α) πρόκληση από τον ηθικό αυτουργό σε άλλον της αποφάσεως να διαπράξει ορισμένη αξιόποινη πράξη, η πρόκληση δε αυτή μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε τρόπο και μέσο, όπως με συμβουλές, υπόσχεση, ή χορήγηση αμοιβής, παραιτήσεις, προτροπές (παρακίνηση, παρόρμηση, ενθάρρυνση) πειθώ, φορτικότητα, πίεση, απειλή, εκμετάλλευση οποιασδήποτε πλάνης, πραγματικής ή νομικής ή περί τα παραγωγικά αίτια της βουλήσεως, με τη διέγερση μίσους κατά του θύματος, με την επιβολή λόγω υπηρεσιακής ή άλλης εξαρτήσεως ή την επιρροή προσώπου λόγω της ιδιότητας και της θέσεώς του ή και της σχέσεώς του με τον φυσικό αυτουργό κλπ και β) διάπραξη από τον άλλον (αυτουργό) της

πράξεως αυτής, υποκειμενικώς δε δόλος του ηθικού αυτουργού, δηλαδή ηθελημένη πρόκληση της αποφάσεως για τη διάπραξη από τον άλλο της αντικειμενικής υποστάσεως ορισμένου εγκλήματος με τη γνώση και θέληση ή αποδοχή της συγκεκριμένης εγκληματικής πράξης, χωρίς να είναι αναγκαίος ο καθορισμός της πράξεως αυτής μέχρι λεπτομερειών, αρκεί δε και ενδεχόμενος δόλος, εκτός αν για την υποκειμενική θεμελίωση του οικείου εγκλήματος απαιτείται άμεσος ή υπερχειλής δόλος, οπότε ο δόλος αυτός πρέπει να συντρέχει και στο πρόσωπο του ηθικού αυτουργού (ενδεικτικά ΑΠ 1133/2022, ΑΠ 568/2020, ΑΠ 308/2018 κ.α.). Εξάλλου, όπως παγίως γίνεται δεκτό, ο ηθικός αυτουργός του ηθικού αυτουργού, όπως εν προκειμένω, είναι και ηθικός αυτουργός του αυτουργού (βλ. ΑΠ 166/2021, ΑΠ 220/2005, Ανδρουλάκης Ποινικό Δίκαιο Γενικό Μέρος σελ.189, Μιχ. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας 5^η έκδοση, σελ. 200), ενώ σε περίπτωση από κοινού (δηλαδή με κοινό δόλο) ή αντίθετα παράλληλης δράσης περισσότερων ηθικών αυτουργών, χωρίς συναπόφαση, στοιχειοθετείται αντίστοιχα ηθική αυτουργία κατά συναυτουργία είτε κατά παραυτουργία (ΑΠ 946/2023, ΑΠ 1298/2009, ΜΟΕ Πειρ 27-31/1995 ΠΧ ΜΕ 350, Μιχ. Μαργαρίτη, Ποινικός Κώδικας 5^η έκδοση, σελ. 199-200).

Τέλος, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 46, 47 και 48 του ΠΚ και ιδίως από τη διάταξη του άρθρου 48 του ΠΚ, με την οποία καθιερώνεται το ανεξάρτητο του αξιόποινου του ηθικού αυτουργού και των λοιπών συνεργών από το αξιόποινο του εκτελέσαντος την πράξη αυτουργού, προκύπτει ότι για την στοιχειοθέτηση ηθικής αυτουργίας ή συνέργειας αρκεί να στοιχειοθετείται η αντικειμενική υπόσταση ορισμένου εγκλήματος, δηλαδή πράξης, για την οποία δεν συντρέχει κάποιος λόγος που αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα αυτής, χωρίς να εξετάζεται αν ο αυτουργός είναι ικανός προς καταλογισμό, αν πράττει εκ δόλου ή αν συντρέχει ως προς αυτόν λόγος που να αποκλείει τον καταλογισμό. Από αυτά παρέπεται ότι η ηθική αυτουργία και η συνέργεια προϋποθέτουν κύρια πράξη, ενώ, αν δεν έχει τελεστεί αντικειμενικώς το εν λόγω έγκλημα, δεν μπορεί να γίνει λόγος για ηθική αυτουργία ή συνέργεια στην πράξη αυτή, λόγω του παρακολουθηματικού τους χαρακτήρα (ΑΠ 481/2022, ΑΠ 1071/2021). Εξάλλου, το ακαταδίωκτο του αυτουργού, για οποιονδήποτε λόγο, δεν επάγεται το ακαταδίωκτο του ηθικού αυτουργού ή του συνεργού. Ο ηθικός αυτουργός ή ο συνεργός δύναται να δικάσθει και πριν ή και χωρίς να δικάσθει ο αυτουργός, ενώ ο θάνατος του τελευταίου ή το ότι αυτός δεν είναι γνωστός δεν εμποδίζει

τη δίωξη του ηθικού αυτουργού ή του συνεργού. Σε μια τέτοια περίπτωση, είναι επιτρεπτή η αξιολόγηση από το Δικαστήριο της ουσίας, στα πλαίσια έρευνας, κατά το άρθρο 48 του ΠΚ, για ενδεχόμενη στοιχειοθέτηση ευθύνης συμμετοχού του αυτουργού, στοιχείων που έχουν άμεση σχέση με την φερόμενη ως τελεσθείσα από τον αυτουργό κύρια αξιόποινη πράξη (ΑΠ 1209/2023, ΑΠ 1307/2019).

Δ4. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα ανωτέρω ειδικότερα παρατεθέντα προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις, οι οποίες πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω από την Βουλή με την συγκρότηση Επιτροπής για την Διενέργεια Ποινικής Προκαταρκτικής Εξέτασης, ότι ο πρώην Υπουργός ΑΑΤ κ. Σπ. Λιβανός και η Υφυπουργός κυρία Φ. Αραμπατζή προκάλεσαν δια των αναφερόμενων ανωτέρω συνεργατών του ο πρώτος και αυτοπροσώπως η δεύτερη στον Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ Δ. Μελά και τα λοιπά αρμόδια στελέχη του ΟΠΕΚΕΠΕ την απόφαση να ευνοήσει παρανόμως τους αναφερόμενους στην παρούσα παραγωγούς προκαλώντας έτσι βέβαιη περιουσιακή βλάβη στην δημόσια και ενωσιακή περιουσία, όπως κατά περίπτωση αναφέρεται παραπάνω.

Επειδή κατά συνέπεια, έχοντας λάβει υπόψη τα μέχρι σήμερα πορίσματα της ανακριτικής διαδικασίας, φρονούμε ότι ενόψει αυτών επιβάλλεται η διενέργεια ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης για την διερεύνηση ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών των ως άνω μελών της Κυβέρνησης, επιφυλασσόμενοι προφανώς να επανέλθουμε εφόσον διαβιβαστούν ή προκύψουν νεότερα στοιχεία.

Για τους λόγους αυτούς

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ

Όπως, σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος, τα άρθρα 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής και το άρθρο 5 του Ν. 3126/2003 περί της «Ποινικής Ευθύνης Υπουργών», ως ισχύουν, συσταθεί Ειδική Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τη Διενέργεια Προκαταρκτικής Εξέτασης κατά του πρώην Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σπυρίδωνα – Παναγιώτη Λιβανού και της

πρώην Υφυπουργού κυρίας Φωτεινής Αραμπατζή, για την κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα διερεύνηση τυχόν αδικημάτων που έχουν τελεστεί κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Ανδρουλάκης Νικόλαος

Μπιάγκης Δημήτριος

Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Χρηστίδης Παύλος

Αποστολάκη Μιλένα

ΑΧΜΕΤ ΙΛΧΑΝ

Βατσινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γιαννακούρας Ευάγγελος

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)

Καζάνη Αικατερίνη

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Λιακούλη Ευαγγελία

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Πάνας Απόστολος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παππάς Πέτρος

Παραστατίδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Χνάρης Εμμανουήλ

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ

